

Zpravodaj městyse Kruceburk 2/2011

KRUCEMBURK SLAVÍ 770. VÝROČÍ SVÉHO VZNIKU

Již celá staletí zde v rozevláté krajině Vysočiny vzrůstá poblíž bývalé křižovatky Trstenické a Liběcké zemské stezky malebná víska s názvem Kruceburk. V každém z nás je kus historie, jež se přenáší z předků, kteří se celá staletí na vývoji našeho současného městyse podíleli.

Tento rok slavíme 770 let od vzniku Kruceburku, a proto se v tomto čísle ohlédneme za historii našeho městyse od samého počátku a budeme se věnovat i plánovaným velkým oslavám, které nás na začátku července čekají. Také trochu nahlédneme do historie některých současných spolků a organizací. Prostě od každého trošku z Křížového vršku. Věříme, že Vás nové informace o historii městyse obohatí a na chystaných oslavách se dobře pobavíte. Právě v tomto čísle se dozvíte podrobný program oslav.

Roman Dopita

CO UKRÝVALA STARÁ KOPULE KOSTELA SV. MIKULÁŠE?

pravopisnými a stylistickými zvláštnostmi.

Při opravách věže kostela sv. Mikuláše na podzim roku 2010 byla vyzvednuta schránka, v níž byly uloženy také dva vzácné dokumenty, které přinášejí informace o úpravách kostela a svědectví o době, kdy k nim došlo.

První rukopisný dokument pochází z roku 1901. Napsal jej zřejmě František Kotrbelec, který byl zdejší farářem v letech 1879-1902. Přinášíme text v autentické verzi se všemi

více na straně č. 10

SVĚCENÍ ZVONU ZVONIČKY NA STARÉM RANSKU

6. července od 14 hodin proběhne na Starém Ransku svěcení nového zvonu ve zvoničce.

Při této slavnostní příležitosti zazpívá Chrámový sbor a dívčí pěvecký sbor pod vedením p. Marty Rejškové.

Srdečně Vás zve Úřad městyse Kruceburk.

OPRAVA HŘBITOVNÍ ZDI

Na jaře letošního roku pokračovala oprava hřbitovní zdi; provádí ji firma pana Josefa Strašila podle projektu ing. arch. Kozákové. Nejvýraznější změnu doznal příchod od fary. Původní branka byla zrušena a v jejích místech byl rozšířen přístup ke kostelním dveřím: dolní polovina byla upravena na vjezd, horní část tvoří nové schody. Tato úprava navázala na loňské vydláždění hřbitovní cesty od hlavního vchodu ke kostelu.

Při opravě zdi byly nalezeny zbytky starých náhrobků; byly nově vsazeny na vnitřní část hřbitovní zdi proti kostelnímu vchodu.

RYBNÍK POBOČNÝ REVITALIZOVÁN

19. května 2011 proběhlo kolaudační řízení, které ukončilo obdahnění a opravu technických objektů rybníka Pobočný.

V první fázi, která začala na jaře 2010, bylo provedeno obdahnění: bylo vyvezeno přes osmdesát tisíc kubických metrů sedimentu, a to na zemědělské pozemky Lesního družstva obcí Přibyslav, od něhož má Krucemburk rybník pronajatý, Krucemburku (u Hati) a Studence. V další fázi byla provedena oprava přes pět set metrů dlouhé sypané kamenné hráze a technického zařízení (výpusť). Práci provedla společnost VHS Bohemia Brno.

Akce stála přes 30 milionů korun. Finanční náklady byly hrazeny z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj

(85 %) a Státního fondu životního prostředí ČR (5 %), zbyvajících 10 % nákladu hradily spolupodílnické obce sdružené v LDO Přibyslav.

Osmihektarový rybník bude postupně napouštěn. Už nyní jej obývá několik chráněných druhů žab a čolků. Ryby budou do rybníka nasazeny po pěti letech, jejich intenzivní chov bude umožněn za dvanáct let.

SEDMÝ ROČNÍK KRUCEMBURSKÉ STOPY

V sobotu 11. června 2011 se uskutečnil 7. ročník pochodu a cykloturistické jízdy „Krucemburská stopa“. Pořadatelé – Úřad městyse Krucemburk, TJ Sokol Krucemburk a Perun Hluboká – nabídli tradiční dvě pěší trasy (17 km, 28 km), dvě cyklotrasy (31 km, 39 km), pěší trasu a cyklotrasu určenou pro rodiče s dětmi.

Všem 29 účastníkům přálo hezké počasí. Nejmladší účastník Adámek absolvoval trasu s maminkou na sportovním kočárku. Spolu se svými majiteli si na pěší túru vyšlápli, rovněž tradičně, i dva pejsci. V cíli bylo připraveno občerstvení a každý účastník obdržel pamětní razítko „Krucemburské stopy“.

Děkujeme a těšíme se na příští ročník.

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

1. května 2011 proběhlo v obřadní síni v Krucemburku slavnostní vítání dětí narozených ještě v roce 2010 a na začátku roku 2011. Starosta Krucemburku Jiří Havlíček přivítal nové občánky Jana, Věru, Michala a Emmu a ve svém projevu zdůraznil důležitost harmonické rodiny pro výchovu dítěte.

Slavnostní odpoledne podtrhlo vystoupení dětí z MŠ a děvčat ze ZUŠ.

Jiřina Valecká

OHLÉDNUTÍ ZA OSLAVAMI SVÁTKU MATEK

Dne 8. května se v sokolovně uskutečnila oslava Dne matek. Všechny maminky, babičky a ostatní návštěvníky potěšily svým krásným a rozmanitým vystoupením děti z mateřské školy a základní umělecké školy.

Počasí bylo v tento den krásné, a proto mohli návštěvníci v areálu před sokolovnou vyslechnout libé skladby Dechového orchestru z Chotěboře.

DĚTSKÝ DEN VE STARÉM RANSKU

12. června jsme se probudili do deštivého rána. Dětský den, který jsme na tento den chystali, byl ohrožen. Přesto jsme se nedali odradit a s heslem

„jedenáctá rozhodne“ jsme se pustili do příprav jednotlivých stanovišť. Měli jsme jich celkem 15. Přijel i pan Augustin s dravými ptáky, aby děti seznámil s jejich způsobem života a jejich výcvikem. Připraveno bylo i občerstvení – k jídlu jsme měli připraveny uzené klobásky a langoše a k pití kromě tradiční limonády a piva také míchané alko a nealko nápoje. Naštěstí se počasí trochu umoudřilo a ve 13 hodin se začaly scházet děti s rodiči. Přestože nám počasí příliš neprálo, sešlo se na hřišti asi 140 dětí. Za splněné úkoly na stanovištích získaly kartičky, které potom vyměňovaly za krásné ceny. Každé dítě si odneslo spoustu dárků a výher a myslím, že byli všichni spokojeni. Někteří odvážní si odnesli i fotografii s dravým

ptákem. Myslíme si, že jsme i přes nepřízeň počasí prožili krásné odpoledne.

Závěrem bych chtěl poděkovat všem sponzorům, kteří ochotně přispěli dárky pro děti, a všem organizátorům, kteří se podíleli na přípravě dětského dne. Doufáme, že se za rok zase sejdem a počasí nám bude více přát.

Tomáš Slanař

Z DĚNÍ V MŠ

Dne 14. dubna proběhl zápis nových dětí na příští školní rok. Zapsalo se 28 dětí. Během celého dne všichni měli možnost prohlédnout si celou budovu, jednotlivé třídy, pohrát si s hračkami dle vlastního výběru.

Po celý měsíc března se za plného provozu uskutečnila rekonstrukce přípravný jídel a knihovny. Byla vyměněna celá elektroinstalace, vyměněny radiátory, nové obložení stropu sádkartonem, položena nová dlažba a obklady v příjemných teplých tónech. Vše doladil nový nábytek. Touto rekonstrukcí se další část budovy mateřské školy vylepšila.

V posledním dubnovém týdnu společně děti vyrobily velikou čarodějnicí. V pátek 29. 4. ji všichni doprovodili na připravenou hranici, kde ji zástupci Sokola upevnili na vrchol ke startovacímu zařízení pro let. Za svou snahu děti dostaly sladkou odměnu.

Na 1. máje čtyři děti přispěly krátkým vystoupením ke slavnostnímu uvítání nových občánků. Měsíc květen se nese již tradičně v duchu lásky k mamince, babičce a celé rodině. Děti ve

všech třech třídách pilně nacvičovaly básně, písně, tanečky a pohádky „Z lesního království“. Svým veřejným vystoupením přispěly 8. 5. v sokolovně k oslavě Dne matek. Odměnou pro všechny byl potlesk a vřelá reakce plné sokolovny.

Na památku na letošní školní rok se děti 11. 5. fotografovaly společně, ve skupinkách a na tablo.

V pátek 13. 5. za námi do MŠ přijeli pejsci ze sdružení Kamarád z Bílku. Děti byly seznámeny s výcvikem psů pro Canisterapii (jak pejskové pomáhají slepým, dlouhodobě nemocným, postiženým apod.).

Velkým zážitkem pro malé i velké byla návštěva ranče u Pátků na Kohoutově. Kovbojové nám ukázali práci s lasem, bičem, vybavení na vandry, správné oblečení, střelení bambitkami, z děla, osedlání koní. Vyvrcholením celého dopoledne byla projížďka dětí na koních. Touto cestou kovbojům moc a moc děkujeme.

Dne 26. 5. nás čekala exkurze na hasičské cvičiště ve Ždírci nad Doubravou. Děti se seznámily s prací výjezdové jednotky hasičů. Byl proveden požární útok, hašení opravdového ohně a prohlídka hasičské

techniky. Krásným zážitkem pro naše nejmenší děti bylo svezení hasičským autem. Za krásně strávené dopoledne Vám, hasiči, děkujeme.

Svátek dětí jsme oslavili celodenním výletem autobusem do Častolovic. Podívali jsme se na zámek, do ZOO, obory s bílými daňky, jeleny a zámeckého parku. Moc se nám tam líbilo.

S MŠ se letos rozloučilo 14 školáčků.

Přejeme všem dny plné pohody, sluníčka a příjemného letního lenošení.

kolektiv zaměstnanců MŠ

ZPRÁVY Z NAŠÍ ZŠ

Práce v naší ZŠ jsme měli za poslední školní čtvrtletí tolik, že jsme ani nepostřehli, že se pomalu blíží konec školního roku. Proběhla celá řada okresních a krajských kol olympiád a soutěží, ale zajímavé byly i další akce k výuce a životu vůbec. V průběhu února se uskutečnilo školní kolo biologické olympiády, v níž dva žáci Julie Kadlecová a David Wasserbauer zabodovali nejlépe a postoupili do okresního kola v Ledči nad Sázavou. Proběhlo i okresní kolo olympiády v zeměpisu, v níž každou kategorii úspěšně reprezentoval vždy jeden žák: Martina Harváňková za 6. třídu, Kateřina Špilková za 7. třídu a Jan Pecina za 8. třídu. V

březnu proběhlo i okresní kolo olympiády v českém jazyce v Havlíčkově Brodě. Naši školu úspěšně reprezentovala Anežka Kavalířová.

I naši matematicky nadaní žáci se snažili uspět co nejlépe. Ze školního kola Pythagoriády 6., 7. a 8. tříd postoupili do okresního kola Miloš Losenický ze 6. třídy, Luboš Hruža ze 7. třídy a Pavel Jaroš z 8. ročníku. V okresním kole nejlépe uspěl Miloš Losenický: obsadil třetí místo a postoupil do krajského kola. Drželi jsme mu palce, aby se mu dařilo, na žáka šestého ročníku bojoval v silné konkurenci velmi zdatně a obsadil 11. místo. Úspěšným řešením okresního kola matematické olympiády si Anežka Kavalířová a Pavel Benc z 9. třídy zajistili postup do krajského kola, které se uskutečnilo 23. března v Jihlavě. Aby dostali v matematice šanci i mladší žáci, proběhlo v Havlíčkově Brodě okresní kolo matematické olympiády pro žáky 6., 7. a 8. tříd. Nejlepšího umístění dosáhl Jiří Kasal ze 6. třídy, který byl první, a Miloš Losenický ze 7. třídy obsadil výborné 3. místo. Po krajském kole matematické olympiády následovalo

počátkem dubna další krajské kolo v Pelhřimově, tentokrát z dějepisu. Naším nejlepším mladým historikem byl Jan Pecina z 8. třídy.

Kromě olympiád proběhla i řada vědomostních a sportovních soutěží, např. soutěž „Sapere – vědět, jak žít“ a „Finanční gramotnost“. V krajském kole soutěže „Poznej Vysočinu“ se dva naši žáci Václav Talavášek z 8. ročníku a Barbora Matulová z 9. ročníku dostali mezi 40 nejlepších a za odměnu pobýli dva dny v Praze, kde pro ně byl připraven bohatý kulturní program. V květnu proběhla na půdě školy pěvecká soutěž DO – RE – MI, do které se zapojili žáci prvního stupně. Mezi nejlepší zpěváčky právem patřila Veronika Marie Balková z 1. třídy, Adéla Procházková z 2. třídy a Martina Málková ze 3. třídy. Koncem května v Havlíčkově Borové proběhla Malá přírodovědná soutěž pro žáky 3., 4. a 5. ročníku. Soutěžilo se v poznávání živočichů a rostlin. Třetíáci a pátáci byli čtvrtí, čtvrtáci obsadili třetí místo.

Sportovní klání samozřejmě nemohla chybět. Chlapci i děvčata 2. stupně sehráli přátelská utkání ve florbalu se ZŠ Ždírec n. D. Chlapci prohráli 12:13 a děvčata 11:15. Preventan Cup 2011 se uskutečnil v dubnu v Havlíčkově Brodě. Žáci 5. a 6. ročníku hrají vybíjenou moc rádi a bojovali jako lvi, aby dosáhli nejlepšího výsledku. Žáci 6. ročníku obsadili 4. místo a děti z 5. třídy 9. místo. Začátkem května proběhl McDonald's Cup 2011 v minikopané v Havlíčkově Brodě. Naši hoši ze 3.–5. třídy bojovali o postup, ale nakonec skončili na 3. místě. Sportovat jely i děti ze školní družiny. 26. května se zúčastnily lehkooatletických závodů v Chotěboři. V těžké konkurenci 150 závodníků z osmi škol regionu se naši sportovci neztratili a přivezli 5 medailí. Martin Doucha (1. tř.) za 3. místo v běhu na 50 m, Radim Müller (1. tř.) za 2. místo v hodu kriketovým míčkem, Patrik Pačanda (2. tř.) za 3. místo v běhu a 2. místo v hodu a Pavel Soukup (3. tř.) za 2. místo v hodu.

Žáci 5. třídy se 11. května vydali do Prahy navštívit gotickou Tvrz Hummer. Tento výlet získali za 2. místo v celorepublikové soutěži Hravě žij zdravě. Měli zde možnost vidět šermířské soubory a scénky, přehlídku středověkých zbraní a na vlastní kůži si vyzkoušet rytířskou zbroj. Žáci 4. ročníku absolvovali kurz dopravní výchovy. Na konci kurzu skládali zkoušky, jejichž

součástí byla i jízda na kole a s tím spojené praktické řešení dopravních situací.

Proběhla celá řada besed a přednášek, v nichž se i sami žáci mohli zapojit se svými zkušenostmi a znalostmi. K takové akci patří První pomoc do škol pro žáky 8. ročníku. Od kvalifikovaného zdravotníka sbírali nejdříve znalosti a zkušenosti o zlomeninách, šoku, stabilizované poloze, oživování, prakticky si vše vyzkoušeli a seznámili se i se sanitním vozem první pomoci a jeho výbavou a nezapomnělo se ani na všechna důležitá telefonní čísla. Sami žáci tento cyklus přednášek velmi kladně hodnotili. I paní doktorka Weberová, která naši školu pravidelně navštěvuje, vyprávěla žákům o partnerství, zrození miminka a vše proložila zkušenostmi ze své dlouholeté praxe na Porodním oddělení v Havlíčkově Brodě. V květnu v rámci programu Prevence dětských úrazů proběhla beseda pro žáky 3. třídy s nrap. Pátkovou. Pro žáky 2. stupně se konaly besedy se zaměřením na krádeže, šikanu, kyberšikanu, bezpečnou jízdu na kole. Opět mluvila z praxe a uváděla zajímavé příhody.

Nezapomnělo se ani na kulturní akce. Žáci 1.-3. ročníku navštívili knihovnu ve Žďáru n. S., řadili abecedně knihy a vyzkoušeli si, zda znají dobře abecedu. V březnu všichni žáci druhého stupně odjeli do divadla v Pardubicích. Mohli sami zasáhnout do zápletky divadelní hry Bláznivé nůžky. Žáci 1.-3. třídy byli v divadle ve Žďáru nad Sázavou a pohádka Dvanáct měsíčků děti taktéž zaujala. Po celý školní rok navštěvovaly děti z 1. a 2. třídy společně s dětmi z MŠ filmová představení v místním kině.

7. ročník výstavy dětských výtvarných prací „Po stopách Jana Zrzavého“ byl za účasti zástupců Společnosti Jana Zrzavého zahájen v sobotu 28. května v prostorách ZŠ. 110 prací žáků sedmi základních škol mohou návštěvníci zhlédnout do 5. července 2011.

Již neodmyslitelně patří k jaru bledule a vycházka na Ransko. V rámci hodiny chemie se žáci 8. ročníku seznámili s chodem čističky odpadních vod v Krucemburku. 15. dubna se na naší škole konal

projektový Den Země. Všichni žáci se věnovali projektům s přírodopisnou tematikou a uklidili Krucemburk a okolí v rámci akce Čistá Vysočina. Pro lepší pochopení učiva dějepisu s tematikou holocaustu proběhla pro žáky 7.-9. ročníku koncem dubna exkurze do Terezína. Volba povolání je nejdůležitější rozhodnutí v životě mladého člověka, proto žáci 8. ročníku navštívili Úřad práce v Havlíčkově Brodě, kde se mohli lépe seznámit s vybranou školou dle svých zájmů.

I v letošním školním roce se žáci naší školy zapojili do soutěže ve sběru papíru a PET víček, která probíhá od 1. 9. 2010 do 30. 6. 2011. Do konce března, kdy proběhl první svoz, nasbírali žáci 6.200 kg surovin. Pokračovala i celoroční soutěž Recyklohraní, ve které jsme letos odevzdali k recyklaci 40 kg baterii a 295 kg elektroodpadu.

Přehled přijatých žáků na SŠ do prvního ročníku školního roku 2011-12: z 19 žáků 9. ročníku byli dva přijati na SŠ zakončenou výučním listem, 10 žáků na SŠ zakončenou maturitou, 5 žáků na čtyřletá gymnázia a 2 žáci na lyceum, 1 žák z 5. ročníku byl přijat na osmileté gymnázium. Přejeme jim úspěšný start v nových školách.

Žáci 5. třídy podstoupili celorepublikové testování z českého jazyka, matematiky a obecných studijních předpokladů v rámci projektu Stonožka, které uskutečnila vzdělávací společnost

SCIO. V matematice žáci dosáhli nadprůměrných výsledků, v českém jazyce byly výsledky špičkové a patříme mezi 10 % nejúspěšnějších škol v testování. V oblasti obecných studijních předpokladů dosáhli žáci velmi dobrých výsledků a naše škola patří mezi 25 % nejúspěšnějších škol. Každý žák obdržel individuální závěrečnou zprávu o svých výsledcích.

Celý červen probíhal ve znamení školních výletů, žáci navštívili zajímavá místa ČR. Sportovní výcvikový kurz se již tradičně uskutečnil v Daňkovicích. Žáci 7.-9. ročníku trénovali nejrůznější sportovní aktivity.

Podrobnější informace o činnosti ZŠ naleznete na internetových stránkách www.zskrucemburk.cz.

Přejeme všem čtenářům krásné léto, hodně sluníčka, pohody a letních radovánek.

kolektiv zaměstnanců ZŠ

ÚSPĚŠNÁ CESTA HELENY PERGLOVÉ SOUTĚŽÍ V ANGLICKÉM JAZYCE

7. ledna Helena Perglová, žákyně 8. ročníku, vyhrála školní kolo anglické olympiády. 16. února zvítězila v okresním kole v Havlíčkově Brodě. Postoupila do krajského kola (10. března), opět vyhrála a dostala se mezi nejlepší studenty ze všech krajů ČR. 10. května se uskutečnila celostátní soutěž v British Council v Praze, kde se Helena umístila na vynikajícím 5. místě.

Chtěli bychom Heleně Perglové popřát další skvělé úspěchy ve studiu anglického jazyka.

Mgr. Alena Bencová

Chodím do ZŠ v Krucemburku, do 8. třídy. Navštívila jsem již hodně škol a patřila mezi ně i škola s anglickou výukou. Rodiče mě vždy podporovali, abych znalosti z angličtiny mohla rozvíjet.

Jeden den v mém dosavadním životě znamenal mnoho. Byl to 10. květen 2011, kdy jsem soutěžila v Ústředním kole anglické olympiády v Praze. Soutěž byla rozdělena na dvě části – poslech a rozhovor s rodilým mluvčím a pořadatel.

Musím moc poděkovat paní učitelce Bencové, která mě vždy doprovázela a dodala mi hodně odvahy. Po celém dlouhém dni přišly výsledky. Skončila jsem na krásném 5. místě. Byla jsem moc šťastná. Plánuji, že příští rok se znovu pokusím zastoupit kraj Vysočina co nejlepším způsobem.

Helena Perglová

Nejúspěšnější žáci ZŠ Krucemburk v okresních a krajských kolech soutěží a olympiád ve školním roce 2010-11

V letošním roce se našim žákům velmi dařilo, prokázali výborné znalosti v humanitních a přírodovědných soutěžích. Následující přehled uvádí jména žáků, kteří se umístili v okresních kolech do 5. místa:

- MO okresní kolo
1. Jiří Kasal (6. tř.)
  3. Miloš Losenický (6. tř.)
  3. Pavel Benc (9. tř.) – postup do kr. kola
  4. Anežka Kavalírová (9. tř.) – postup do krajského kola

Pythagoriáda	okresní kolo 3. Miloš Losenický (6. tř.) – postup do krajského kola
Olympiáda v Aj	okresní kolo I. A 4. Vojtěch Hudec (7. tř.) okresní kolo II. A 1. Helena Perglová (8. tř.) – postup do kr. a ústř. kola
Olympiáda v Nj	okresní kolo II. A 2. František Říha (9. tř.)
Olympiáda z Ch	okresní kolo 1. Matouš Vanča (9. tř.) – postup do krajského kola 2. Tomáš Vanča (9. tř.) – postup do krajského kola 3. Josef Doležal (9. tř.) – postup do krajského kola 2. Pavel Benc (9. tř.) – postup do krajského kola
„Mladý historik“	okresní kolo 2. Jan Pecina (8. tř.) – postup do krajského kola
Olympiáda ze zeměpisu okr. kolo (6. tř.)	5. Martina Harváňková (6. tř.)

Všem žákům, kteří reprezentovali naši ZŠ v tomto šk. roce, děkujeme a přejeme hodně úspěchů v dalších soutěžích a studiu.

AKADEMIE K 60. VÝROČÍ OTEVŘENÍ ŠKOLY

A je to za námi! Touto větou jsme zakončili letos zvláště výjimečnou akademii. Proč výjimečnou? Naše škola letos slavila kulaté výročí, už 60 let se v ní vyučují zdejší žáci.

Všechno bylo řádně naplánováno, některé taneční choreografie se nacvičovaly už půl roku před akademií. Ale zkouška se konala až v týdně, co jsme měli vystupovat. Proběhly dvě zkoušky, samozřejmě v sokolovně, kde se měla všechna ta sláva konat. Byla to dřina! Ze začátku na zkouškách vládl chaos, někteří žáci, zvláště mladší, nevěděli, kde mají stát, čekat nebo kdy na ně přijde řada. Ale všechno nakonec dobře dopadlo.

A je tu čtvrtek 2. června! Dopoledne jsme vystupovali pro naši školu, pro MŠ a pro žáky z Vojnovy Městce a odpoledne pro veřejnost. Na akademii byli pozváni i bývalí učitelé a zaměstnanci ZŠ Krucemburk; i ti drželi všem vystupujícím žákům palce.

Akademie se zúčastnili žáci od 1. třídy až po ty nejstarší na škole – devátáky. Někdo předvedl, jak umí tančit, jiný zpívat, malovat nebo recitovat. Mohli jsme vidět divadlo, tancování, zpívání, prostě od všeho něco. Všechna vystoupení uváděli dva moderátoři, kteří to zvládli na jedničku. Nechybělo ani úvodní slovo současného pana ředitele.

Akademie se po celou dobu nesla na vlnách pohody, radosti, ale také trémy; ta však byla zbytečná, neboť se žákům jejich

vystoupení povedla a všichni sklídili hodně chvály. Akademie se divákům moc líbila, skončila ještě před západem slunka a všichni se vraceli do svých domovů příjemně naladěni.

Barbora Matulová, Anežka Kavalírová

SEDMNÁCT LET POBOČKY ZUŠ V KRUCEMBURKU

Sedmnáct let funguje v Krucemburku pobočka ZUŠ. O vznik se zasloužil ředitel ZUŠ Chotěboř Mgr. Milan Moc společně s několika zakládajícími učiteli. Bylo to velké obohacení pro obec, děti dostaly novou možnost vzdělávání a využití volného času. Škola mohla navazovat na kulturní dědictví, které zde před lety zanechala výuka P. Karla Břízy (vyučoval hlavně na varhany a akordeon) a paní Heleny Binkové, jejímž oborem byl klavír. Výuka byla zahájena v září 1994, hned v prvním roce byl zřetelný zájem o hudbu i dramatický obor, škola měla ke konci školního roku 68 žáků. Prvním místem výuky byla obřadní síň OÚ, mezi první učitele patřili: Dagmar Kytnerová – klavír, elektrické klávesové nástroje, Oldřich Růžička – dechové nástroje žesťové, zobcová flétna, bicí, hudební nauka, Milan Ondráček – dechové nástroje dřevěné, hudební nauka, Jiří Zrzavý – akordeon, Gabriela Švecová – literární dramatický obor, Marta Rejšková – varhany, sborový zpěv (od 2. pololetí)

V únoru 1996 se škola přestěhovala do pronájmu v pekárně u p. Rejska. Pro nevhovující podmínky a problémy následuje nové stěhování do Bílé vily (pronájem od 1. září 1997). Škola získala krásné prostory, velkou zahradu, výuka se rozšířila o taneční obor, který vedla Mgr. Silvie Tonarová. Prostory byly sice vyhovující pro všechny obory, majitelé budovy se velmi snažili škole vycházet vstříc, ale bohužel ve staré budově byl

velice drahý provoz, velké náklady na elektřinu a topení, škola musela zaměstnávat topiče, řešit neustálé problémy s kotlem na pevná paliva a údržbou nerekonstruovaného domu. Proto vedoucí pobočky Marta Rejšková přijala nabídku tehdejší starostky Jaroslavy Pecinové a škola se o prázdninách 2004 přestěhovala do prostor bývalé dětské ordinace v centru obce, kde sídlí dodnes. Prostory jsou menší, muselo být zrušeno taneční oddělení, ale jinak škola funguje celkem bez problémů, též má detašované pracoviště ve Ždírci nad Doubravou.

V hudebním oboru vyučují tři učitelé na plný úvazek: Mgr. Marie Laušmanová, Marta Rejšková, Milan Ondráček. Škola má též výtvarný obor, kde vyučuje na částečný úvazek p. uč. Pavla Svobodová. V současnosti školu navštěvuje 89 dětí.

Marta Rejšková

PAMĚTNÍ DESKA NA RODNÉM DOMĚ KARLA BŘÍZY

Je obvyklý všední den pondělí 23. května 2011, jen na náměstí stojí hlouček lidí a ti s obdivem přihlížejí práci mužů, kteří právě zavěšují pamětní desku na rodný dům P. Karla Břízy (čp. 99). „To je krásné, vždyť Karlíček byl vzácný a hodný člověk, zaslouží si, aby se na něj nikdy nezapomnělo.“

Této slavné události předcházelo velké úsilí bývalého starosty Kameniček p. Zdeňka Dřevíkovského, který se zasloužil o zhotovení této pamětní desky. V sobotu 21. května byla slavnostně požehnána novým biskupem Královéhradecké diecéze Mons. JUDr. Ing. Janem Vokálem v kostele Nejsvětější Trojice v Kameničkách. Svěcení doplnil koncert z díla P. Břízy. Jeho skladby krásně a procítěně přednesl Břízův mezifarnostní sbor, který řídila bývalá žákyně P. Břízy MgA. Stanislava Syrková, Ph.D., na varhany hrála též jeho bývalá žákyně Marta Rejšková. Jak vyzdvihl otec biskup: „Tato hudba má moc člověka obohatit a povznést vysoko vzhůru.“ Přítomní hosté si vyslechli mnoho krásných vzpomínek na P. Břízu od otce biskupa i od p. Zdeňka Dřevíkovského.

Kdo byl P. Karel Bříza? Kněz, skladatel duchovní hudby, varhaník, stavitel varhan, učitel a především hodný a laskavý člověk, který nikoho nezarmoutil, který dokázal všechny křivdy, těžkosti a útlaky života – ať způsobené komunistickým diktátem či zdravotním stavem – brát s humorem, s nadhledem, s jakousi noblesou a pevnou vírou v Boha. Jeho život byl velice plodný: postavil jedenáctery varhany,

vychoval desítky varhaníků a zpěváků a složil mnoho duchovních skladeb. Jeho 1. ordinárium se zpívá téměř ve všech katolických kostelích v republice.

P. Karel Bříza se narodil 14. října 1926 v Krucemburku. Měl pět sourozenců, otec pracoval jako tkadlec, maminka byla hudebně nadaná a velkou část svého života působila jako varhanice v krucemburském kostele. V devíti letech odešel malý Karel na Svatou Horu, kde se stal zpěvákem chrámového sboru a také muzikantem.

V letech 1937–42 studoval klášterní gymnázium v Libějovicích u Vodňan. Po uzavření školy Němci roku 1942 přešel na gymnázium do Chotěboře. Roku 1943 vstoupil do noviciátu a o rok později složil v Českých Budějovicích řeholní sliby a stal se redemptoristou. Gymnázium dostudoval v Praze a v září 1946 pokračoval ve studiu na bohoslovecké fakultě v Obořišti, avšak jeho životní cestu zkrátil komunistický režim. Roku 1950 byl internován na Králíkách a od září musel nastoupit u PTP (pomocný technický prapor) na Slovensku. Během vojenské služby – v době dovolené – byl tajně vysvěcen na kněze v sakristii malé domácí kaple v Praze (15. září). Před Vánocemi roku 1953 byl ze zdravotních důvodů propuštěn z vojenské služby a přijal nabídku kněze z Oslavan, aby se tam stal varhaníkem, vedl dětský a smíšený pěvecký sbor, při tom pracoval jako dřevař. Bohužel zanedlouho byl kněz zatčen a P. Bříza se vrátil do rodného Krucemburku. Zde zpočátku mohl být zaměstnán jako učitel hudby, později opět zasáhla komunistická zvůle a potrestala ho tím, že nesměl učit.

Po uvolnění komunistického režimu roku 1968 konečně mohl odtajnit své svěcení, podruhé se vrátil na Svatou Horu, sice již jako kněz, avšak bez státního souhlasu, tedy oficiálně jako varhaník. Působil zde až do roku 1974, tehdy mu opět komunistický režim zakázal vykonávat službu varhaníka. Vrátil se tedy domů do Krucemburku a začal pracovat v dřevařských závodech, dnešním Intermontu. Při této práci hrál na varhany v kostele, vedl sbor a hlavně vyučoval velké množství žáků (z blízkého i vzdáleného okolí) hře na varhany – zdarma, bez nároku na jakoukoliv odměnu. Roku 1978 se podařilo P. Marklovi jej zaměstnat v Hlinsku jako varhaníka a stavitele varhan v místním kostele. Hlinecké dvoumanuálové varhany dokončil roku 1982 a připravoval stavbu nových varhan v Kameničkách, kde též vedl chrámový sbor. Bohužel jeho podlomené zdraví – dlouhodobě trpěl revmatismem, prodělal plicní embolií – ještě zhoršily dvě mozkové příhody roku 1984. Přesto se nevzdal a s houževnatostí jemu vlastní se dokázal vrátit k řízení sboru, hře na varhany a ke svým žákům.

Po pádu komunistického režimu se roku 1991 vrátil na Svatou Horu. Opět vyučoval, vedl chrámový sbor a hrál na varhany. Roku 2001 se pro postupující zdravotní problémy přestěhoval do domova pro staré kněze ve Staré Boleslavi. Zanedlouho po příjezdu se mu stal úraz – zlomenina krčku dolní končetiny a byl převezen do pražské nemocnice. Zde zemřel 9. prosince 2001.

Pohřeb se konal za velké účasti všech příbuzných, přátel, žáků a kněží 15. prosince v bazilice na Svaté Hoře a tělo této vzácné osobnosti bylo uloženo do hrobky redemptoristů na příbramském hřbitově.

Marta Rejšková

VÝSTAVA „JAN ZRZAVÝ V ITÁLII“

V roce 2010 shromáždřovala v Benátkách Dr. Jitka Měřinská dokumenty o pobytech Jana Zrzavého v tamějším kapucínském klášteře Redentore.

Vše tam předjednal přímo u kapucínů italský profesor Dr. Giobatta Buccioli a poté převedl do italštiny text vzniklé publikace „Jan Zrzavý a Benátky“.

Italský profesor Dr. Eugenio Buccioli byl v roce 2010 při návštěvě Krucemburku velmi zaujat prohlídkou Pamětní síně Jana Zrzavého. Následně pojal úmysl uspořádat v Itálii společně s benátskými kapucíny výstavu obrazů Jana Zrzavého, které malř daroval v 60. a 70. letech benátským kapucínům.

Výstava se uskutečnila v květnu 2011 v Oderzu, městu poblíž Benátek.

Duchovní tematika vystavených obrazů Jana Zrzavého byla výstižně akcentována sakrálními prostory, v nichž byla výstava instalována. Česko-italská publikace „Jan Zrzavý a Benátky“ posloužila jako katalog výstavy.

Mgr. Jan Janošřík, iniciátor česko-italských kontaktů, a jeho přítel Dr. Eugenio Buccioli, iniciátor výstavy děl Jana Zrzavého v Itálii.

Dr. Jitka Měřinská, předsedkyně SJZ

DIVADLO ŽIJE DÁL...

Záslouhou ochotných a pro věc zapálených herců a rovněž přičiněním zdatných techniků divadlo o Janu Zrzavém žije dál a může vycházet vstříc dalším požadavkům na představení z různých koutů naší vlasti.

Při četných reprízách sklřezejí u diváků zasloužený úspěch představitelé hlavnřích rolř: Stanislav Michek a Markéta Kunášková.

Ing. Petr Měřinský a Ing. Lukáš Křivský jsou zárukou funkční technické podpory.

2. dubna 2011 bylo představení pozorně sledováno v zaplněném sále Městského muzea a galerie Vodňany. Pamětnici sezonnřch pobytů Jana Zrzavého ve Vodňanech byli doslova dojatai přesvědčivostí hereckého výkonu Stanislava Michka a jeho podobností s malřem. Velmi dobře se svého vystoupení zhostil také malř Kryšřtof Matula, který si kromě svých filmových sekvencř tentokrát také živě zahrál Jenřka přímo na jevišti.

Pořadatelé dalřího velmi úspěšného představení, které se uskutečnilo 7. dubna 2011 v Praze v paláci Adria na rohu Jungmannovy a Národnř třřdy, byly Literární noviny a Divadlo Bez zábradlı.

V sobotu 2. července 2011 v 16 hodin se koná představení „Kouzelnřk, který uměl namalovat duři“ na hradě Lipnici. Pořadatelé jsou Společnost Jana Zrzavého a Národnř památkový ústav – správa Státnřho hradu Lipnice. Zájemci jsou srdečně zváni.

Dr. Jitka Měřinská, předsedkyně SJZ

SLOVO HEJTMANA

Před rokem mě potěšila zpráva, že byla zpřístupněna evidence válečných hrobů umístěných v kraji Vysočina a dále v celé České republice i v zahraničí. Tato evidence zahrnuje nejen místa, kde jsou pohřbeny ostatky osob, které zahynuly v důsledku aktivní účasti ve vojenské operaci nebo v důsledku válečného zajetí, ale i pomníky a pamětní desky nebo jiné symboly připomínající válečné události. V kraji Vysočina je nejvíce evidovaných válečných hrobů a pietních míst na Jihlavsku (713), dále pak na Třebíčsku (295), na Havlíčkobrodsku (256), na Žďársku (255) a na Pelhřimovsku (193). Vzpomněl jsem si na to, když jsme začátkem května u mnoha památníků v našem kraji uctívali památku obětí druhé světové války – jedné z nejstrašlivějších událostí v historii lidstva.

V této souvislosti bych se rád vyjádřil k diskusi nad poválečnými násilnostmi proti civilnímu německému obyvatelstvu – například i v našem kraji v Dobroníně. Tyto násilnosti včetně mnoha vražd bezbranných Němců jsou neomluvitelné a jejich iniciátory byli nejednou ti, kteří měli určitý sadismus v sobě a využili příležitosti k jeho vybití. Můj táta se aktivně zúčastnil v Praze květnového povstání proti okupantům, v němž zahynulo mnoho českých vlastenců. Ale zažil taky ty „bojovníky“, kteří se zapojili až do represí

těch bezbranných ve chvílích, kdy už jim nic nehrozilo. A pak si za „zásluhy“ obsadili byty po Němcích a úspěšně se hlásili o odbojářský důchod a výhodná místa ve státních službách. Když to můj otec viděl, obojí odmítl.

Často ovšem tyto excesy vznikly také jako výbuch chvilce, nashromážděného hněvu a dlouhodobého života pod tlakem a ve strachu. Je třeba vnímat tyto časové souvislosti. Nebyly to za okupace jen ty viditelné šílené akce, jako bylo vyhlazení Lidic. Za více než šest let okupace byli Češi v protektorátu svědky krutého tyranského zacházení s jednotlivci i skupinami svých spoluobčanů, kteří končili v koncentracích nebo pod katovou sekýrou. To bohužel za mlčení nebo dokonce nadšeného přitakání velké většiny německé komunity. A ještě jen pár dní před koncem války museli čeští občané přihlížet nemilosrdným masakrům, které nevznikly ze zloby a letité křivdy, ale z chladné hlavy a rozpálených samopalů esesáků a nejednou i jejich civilních německých pomahačů. Desítky mrtvých z konce války v Třešti nebo Velkém Meziříčí jsou jednou z těch posledních připomínek nesmyslného vraždění.

Každá krutá smrt jakéhokoliv nevinného člověka je odsouzeníhodná. Ale je nutné vidět i tyto věci v kontextu doby vyváženě a ne podle dobových tendencí

preferovat jen jednu stránku historie. A to ve všech směrech a v každé době. Je nutné, abychom vnímali příčiny a důsledky, souvislosti dějů. Abychom nenahrazovali jedno zjednodušení historie zase zkrácením opačným. A je jednoznačné, kdo druhou světovou válku rozpoutal a kdo byl tedy viníkem milionů zmařených životů. Poválečné útrapy civilních občanů německé národnosti byly někdy zbytečné, mnohdy nespravedlivé, ale byly přímým důsledkem dřívějších fašistických zvěrstev.

Už řecká bohyně spravedlnosti Díké držela mimo jiné v levé ruce váhy. Jako symbol nutnosti pečlivého vážení viny a nevinny – i té rovnováhy pohledů na činy. Nic se nedá hodnotit bez vyváženosti posuzování. Ještě jeden příklad ze současnosti. Příznivci Usámy bin Ládina lkají nad jeho koncem, dokonce se rozhořčují nad způsobem jeho pohřbu. A co ty tisíce nevinných lidí, kteří šli do práce v newyorských mrakodrapech, jeli vlakem na nádraží v Madridu nebo autobusem v Londýně? I tady jsou ty váhy silně nachýlené na jednu stranu.

„On si začal,“ žalují děti. V jejich pojetí spravedlnosti je to důležité. U dospělých je vše trochu složitější, ale i zde hraje prvotní příčina pro další děje podstatnou roli.

Jiří Běhounek, hejtmán Vysočiny

INFORMACE Z 9.-12. ZASEDÁNÍ RADY MĚSTYSE

9. zasedání – 29. 3. 2011

*RM schvaluje **žádost MŠ o uzavření školky** v období velikonočních prázdnin.

*RM schvaluje **platový výměr ředitelky MŠ Marty Mísařové s účinností od 1. 4. 2011.**

*RM schvaluje **závěrečný účet za r. 2010.**

*RM schvaluje **směrnice Městysu Krucemburk:** 1/2011 – Vnitřní organizační směrnice; 2/2011 – o oběhu účetních dokladů; 3/2011 – o systému účetnictví; 4/2011 – o vedení pokladny; 5/2011 – o časovém rozlišení nákladů a výnosů; 6/2011 – o finanční kontrole; 7/2011 – o dlouhodobém majetku; 8/2011 – o cestovních náhradách; 9/2011 – o dani z přidané hodnoty; 10/2011 – o podrozvaze; 11/2011 – o inventarizaci; 12/2011 – o uplatňování Zákoníku práce; 13/2011 – o účetní uzávěrce; 14/2011 – o sestavení rozpočtu; 15/2011 – o fondech; 16/2011 – o výdajích na reprezentaci a propagaci.

*RM schvaluje **dotatek č. 3 ke Smlouvě o dílo č. 406009 s firmou VHS Bohemia, a.s., Brno.**

*RM schvaluje **dohodu o partnerství k projektu Spisové služby** ORP Chotěboř.

*RM schvaluje **smlouvu o dílo** s firmou Projekce Maša, Škrdlovice na vypracování „Provozního a manipulačního řádu rybníka Pobočný v k. ú. Krucemburk“.

*RM schvaluje **nabídku firmy Trinet, a.s., Žďár n. S. na opravu a úpravu rozvodů** včetně vybavení datové sítě v budově ÚM.

*RM doporučuje ZM ke schválení **návrh Závěrečného účtu za rok 2010.**

*RM bere na vědomí **Zápis z koordinační porady s PČR KŘP kraje Vysočina** ze dne 18. 3. 2011.

*RM bere na vědomí **informaci o Protipovodňové ochraně Svazku obcí Podoubraví.**

*RM bere na vědomí **Informaci o DPS u školy.**

10. zasedání – 12. 4. 2011

*RM schvaluje **podepsání Dohody SZIF** o poskytnutí dotace z Programu rozvoje venkova ČR – Pořízení lesnické techniky ve výši 584.610 Kč.

*RM schvaluje **uzavření Podnájemní smlouvy s Lesním družstvem Přibyslav,**

jejímž předmětem je přenechání k využití části pozemku p.č. 21/1 v k.ú. Staré Ransko o výměře 1.000 m² jako pláž a stanovení podnájemného ve výši 10.000 Kč ročně, DPH není účtováno. Uzavření smlouvy od 1. 1. 2011 na dobu neurčitou.

*RM schvaluje **uzavření podnájemní smlouvy s LDO Přibyslav, poz. parc. č. 268 v k.ú. Staré Ransko.**

*RM navrhuje při řešení dlužníků plateb nájemného a služeb v nájemních bytech **vyzvat ke spolupráci poskytovatele příspěvku na bydlení s pokusem o zajištění cíleného určení dávky a tím úhrady nájmu.** Pokud nedojde ze strany dlužníků k nápravě, bude navrženo soudní vystěhování.

*RM doporučuje ZM ke schválení **žádosti Pozemkového úřadu** o budoucí poskytnutí výměry z LV 10001 v k.ú. Staré Ransko pro potřebu společných zařízení v souvislosti s komplexními pozemkovými úpravami v k. ú. Staré Ransko

*RM doporučuje ZM ke schválení **nájemní smlouvy s Lesním družstvem obcí se sídlem v Přibyslavi a podílnickými obcemi LDO,** kterou se nahrazuje smlouva

nájemní ze dne 13. 6. 2006, s platností od 1. 7. 2011 na dobu neurčitou.

*RM doporučuje ZM ke schválení **Dodatek č. 1 ke smlouvě nájemní** mezi podílnickými obcemi Lesního družstva obcí a LDO se sídlem v Přibyslavi ze dne 28. 4. 2011, **dohoda o výši nájemného z lesních pozemků** bude činit namísto dosavadních 36 % nyní 40 % z tržeb za vlastní dříví v peněžním plnění.

*RM doporučuje ZM ke schválení **pronájem pozemku** p.č. 1481/14 o výměře 3.823 m²

*RM doporučuje **uzavření smlouvy směnné a kupní** při směně parcely s odkoupením 139 m² převyšující směnu: p.č. 1481/13 výměra 3.939 m² za parcely: p.č. 1481/10 výměra 1.744 m², p.č. 1481/36 výměra 1.258 m², p.č. 1481/37 výměra 1.076 m², celkem: 4.078 m².

*RM doporučuje ZM ke schválení **cenu stočného** za m³ ve výši 20 Kč v Krucemburku, cenu za odvod dešťové vody u právnických osob v Krucemburku při oddělení splaškové a dešťové kanalizace 10 Kč/m³, při neoddělení 20 Kč/m³.

11. zasedání – 10. 5. 2011

*RM schvaluje **dodatek č. 3 ke smlouvě o dílo** č. 409005 a **dodatek č. 1 ke smlouvě o dílo** ze dne 7. 7. 2010 s VHS Bohemia Brno, a.s.

*RM schvaluje **úpravu zadávací dokumentace pořízení lesnické techniky** – městys Krucemburk.

*RM schvaluje **finanční příspěvek** ve výši 15.000 Kč do rozpočtu ZŠ na přípravu almanachu k výročí 60 let slavnostního otevření ZŠ Krucemburk.

*RM schvaluje **zadat opravu komínu na budově ZŠ** firmě Josef Strašil.

*RM schvaluje **žádost firmy Intermont o připojení splaškových vod na kanalizaci.**

*RM schvaluje návrh smlouvy o smlouvě budoucí o **převodu vlastnictví k majetku ČR s ČR – VZH** s kraje Vysočina.

*RM schvaluje **finanční dar** ve výši 5.349 Kč pro Havlíčkův kraj OPS.

*RM schvaluje **pověření k výběru poplatků při pouti** 2011 pro členy TJ Spartak Staré Ransko: Málek Vladimír, Slanařová Miroslava, Wasserbauerová Radka, Janáčková Hana, Slanařová Veronika, Slanař Tomáš.

*RM schvaluje pověření JUDr. Irenu Tůmové **k soudnímu vymáhání a možným vystěhováním** pro dlužníky z domu č. p. 345.

*RM schvaluje **zadávací podmínky na dodávky elektrické energie a plynu** pro objekty v majetku městyse.

*RM schvaluje **zpracování návrhu výtláčné potrubí** na ČOV Krucemburk firmou Ing. František Kujan.

*RM schvaluje **pronájem části budovy ZŠ** pro firmu Speedfree, s. r. o., Hamry 12 za cenu 5.000 Kč bez DPH za nájem a cenu 2.500 Kč bez DPH za spotřebovanou elektřinu při odběru, který nepřesáhne 440 kWh za rok.

*RM schvaluje **oddělení části prostoru lékárny** pro zřízení distribučního skladu léčiv a **dodatek k nájemní smlouvě** bez zvýšení nájemného.

*RM neschvaluje **žádost firmy Intermont na připojení výpustě technických vod do splaškové kanalizace.**

12. zasedání – 12. 4. 2011

*RM schvaluje **dodatek č. 1/2011 k Povodňovému plánu** ze dne 26. 4. 2004, kterým se mění Příloha č. 7 určením členů povodňové komise: Mgr. Jiří Havlíček, Tomáš Trávníček, Ing. František Kujan, Jaroslav Dohnal, Josef Strašil

*RM schvaluje **zprávu o posouzení hodnocení nabídek VZZPŘ/02/2011** ze

dne 20. 5. 2011, Pořízení lesní techniky městys Krucemburk.

*RM schvaluje **nájemní smlouvu s panem Josefem Spilkou** z Hlinska o pronájmu pozemku p.č. 1391/1 a p.č. 1393/2 v celkové výměře 13.031 m² na období od 21. 5. do 31. 5. 2012 za dohodnutou částku 38.000 Kč. Částka je splatná při podpisu nájemní smlouvy.

*RM schvaluje **dodatek č. 2 ke smlouvě o dílo** č. 18/2010 s BW Stavitelství s.r.o. Holice „Snížení energetické náročnosti vnějšího pláště MŠ Krucemburk“, termín dokončení díla 18. 7. 2011, pokud není v rozporu s hodnotícím ukazatelem výběrového řízení.

*RM schvaluje **žádost čj. 349/2011 o uzavření MŠ** od 18. 7. do 12. 8. 2011.

*RM schvaluje **nájemní smlouvu se Zemědělskou a.s. Krucemburk** od 1. 5. 2011 do 30. 4. 2012 k přenechání k užívání části pozemku č. 1408/6 v rozsahu 990 m² za stanovenou částku nájemného 1.000 Kč měsíčně bez DPH, vyúčtované 1x ročně se splatností 14 dnů.

*RM schvaluje **návrh na udělení čestného občanství.**

*RM schvaluje **návrh na udělení ocenění k výročí 770 let Krucemburku.**

*RM schvaluje **uzavření smlouvy s firmou Váňa Hybrálec** – Pořízení lesní techniky městys Krucemburk v ceně díla 1.133.000 Kč bez DPH, 1.359.600 Kč včetně DPH.

*RM neschvaluje **opravu zdi proti vlhkosti** v provozovně domu č.p. 112 na náklady obce.

*RM schvaluje **rozhodnutí o uznání vícenákladů** požadovaných firmou BW Stavitelství, s.r.o., Holice při realizaci zakázky „Snížení energetické náročnosti vnějšího pláště MŠ Krucemburk“ po provedení místního šetření.

INFORMACE Z 4. ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA MĚSTYSE (20. 4. 2011)

*ZM schvaluje **závěrečný účet hospodaření městyse Krucemburk** za rok 2010 bez výhrad.

*ZM schvaluje **rozpočtové opatření č. 2** na rok 2011.

*ZM schvaluje **prodej pozemku** parc. č. 1509/9 o výměře 828 m² za cenu 150 Kč/m² a odprodej dešťové a splaškové kanalizační přípojky za cenu 15.000 Kč v k.ú. Krucemburk žadateli čj. 96/2011.

*ZM schvaluje **směnu pozemku** PK parc. č. 1481/13 o výměře 3.939 m² za pozemky parc.č. 1481/10 o výměře 1.744 m², parc. č. 1481/36 o výměře 1.258 m², parc.č. 1481/37 o výměře 1.076 m² a koupí části pozemku o výměře 139 m² za cenu 40 Kč v k.ú. Krucemburk dle Záměru č. 1/2011 ze dne 4. 4. 2011.

*ZM schvaluje **pronájem pozemku** PK parc. č. 1481/14 o výměře 3.823 m² na 20

let při stanovení ročního nájemného ve výši 100 Kč bez DPH dle Záměru č. 1/2011 ze dne 4. 4. 2011.

*ZM schvaluje **podmínky Zadávací dokumentace** a vyhlášení zadávacího řízení na VZ „Pořízení lesní techniky – městys Krucemburk“ dle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, zakázka malého rozsahu. Schvaluje hodnotící komisi ve složení: Jaromír Mifka, Josef Strašil, Jaroslav Dohnal, ing. František Kujan, Mgr. Jiří Havlíček. Náhradníci: Roman Dopita, Jiřina Moravcová, Lukáš Dohnal, Ludmila Soukupová, Tomáš Trávníček.

*ZM schvaluje **návrh Nájemní smlouvy** mezi podílnickými obcemi LDO a Lesním družstvem obcí se sídlem v Přibyslavi, Ronovská 338, 582 22 Přibyslav, kterou se nahrazuje smlouva nájemní ze dne 13. 6.

2006 s platností od 1. 7. 2011 na dobu neurčitou. Schvaluje návrh Dodatku č. 1 ze dne 28. 4. 2011, dohoda o výši nájemného z lesních pozemků bude činit namísto dosavadních 36 % nyní 40 % z tržeb za vlastní dříví v peněžním plnění.

*ZM schvaluje **podnájemní smlouvu** mezi Městysem Krucemburk a LD Přibyslav, jejímž předmětem je přenechání k využití části pozemku p.č. 21/1 v k.ú. Staré Ransko o výměře 1.000 m² jako pláž a stanovení podnájemného ve výši 10.000 Kč ročně, DPH není účtováno. Uzavření smlouvy od 1. 1. 2011 na dobu neurčitou.

*ZM schvaluje **podnájemní smlouvu** mezi Městysem Krucemburk s LDO Přibyslav, poz. parc. č. st. 268 v k.ú. Staré Ransko. Investované prostředky budou zohledněny s uzavřením podnájemní

smlouvy na dobu 20-30 let formou odbydlení.

*ZM schvaluje **poskytnutí výměry** z LV 10001 v k.ú. Staré Ransko pro potřebu společných zařízení při Komplexních pozemkových úpravách na Starém Ransku.

*ZM schvaluje **cenu stočného splaškové vody** ve výši 20 Kč/m³ v Krucemburku + DPH s účinností od 1. 7. 2011

*ZM schvaluje **cenu za odvod** 1 m³ dešťové vody u právnických osob

v Krucemburku: a) oddělená splašková a dešťová kanalizace 10 Kč/m³+DPH, b) neoddělená splašková a dešťová kanalizace 20 Kč/m³ + DPH, s účinností 1. 7. 2011.

*ZM schvaluje **Smlouvu o poskytnutí podpory** ze Státního fondu životního prostředí ČR v rámci Operačního programu Životní prostředí na akci „Snížení energetické náročnosti vnějšího pláště Mateřské školy Krucemburk“.

*ZM schvaluje **zprávu o posouzení a hodnocení nabídek** z 15. 4. 2011 na VZ „Oprava ohradní zdi u kostela sv. Mikuláše Krucemburk“. Uzavření Smlouvy o dílo se zhotovitelem Josefem Strašilem za cenu 642.588 Kč včetně DPH.

*ZM schvaluje **zveřejnění informací** o dešťové a splaškové kanalizaci a kalkulaci nákladů na čištění odpadních vod.

Publikovány jsou upravené verze usnesení Rady a Zastupitelstva městyse z důvodu dodržení přiměřenosti rozsahu zveřejňovaných osobních údajů podle zákona č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů v platném znění. Úplná verze zápisu je v souladu s § 16, 17 a 95 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích k nahlédnutí v sekretariátu starosty.

CELOROČNÍ ROZŠÍŘENÍ PRODEJE

Prodejna potravin Jednota

neděle 7.00 – 11.00 hodin

Prodejna zeleniny – paní Moravcová (603 445 341)

sobota 7.45 – 10.30

neděle 8.30 – 11.00

RESTAURACE A POHOSTINSTVÍ

(otevírací doba červenec a srpen)

KRUCEMBURK

Pohostinství PEPÍNO

základní občerstvení, studená kuchyně

Po – Čt 16.00 – 22.00

Pá 16.00 – 23.00

So 16.00 – 23.00

Ne 10.00 – 12.00, 15.30 – 22.00

Pan Stražil 728 825 590

Hostinec KUBA

Po – Út 16.00 – 21.00

St 16.00 – 22.00

Čt 12.00 – 22.00

Pá 12.00 – 23.00

So 10.00 – 23.00

Ne 10.00 – 21.00

Pan Kubový 732 102 784

Krčma U rytíře Střely

teplá i studená kuchyně

Po, Út, St, Čt, Ne 10.00 – 22.00

Pá, So 10.00 – 24.00

Pan Seknička 777 300 150

www.krcmakrucemburk.cz

STARÉ RANSKO

Restaurace ŘEKA (nachází se v obci čp. 29)

teplá i studená kuchyně

Po – Ne 11.00 – 21.00

Pan Mokroš 606 723 652

U příležitosti oslav 770 let Krucemburku bude vydán korespondenční lístek s předtiskem Mikuláše Střely, logem Krucemburku a příležitostným razítkem k výročí městyse. Korespondenční lístek bude možno získat při oslavách v prostorách místního kina.

Pavel Soukup

Ubytování Krčma U rytíře Střely

Nabízíme kvalitní a cenově dostupné ubytování v 1. patře krčmy. Máme 11 míst ve 4 pokojích. Všechny pokoje jsou vybaveny sprchou, vlastním sociálním zařízením a možností připojení k internetu pomocí Wi-fi. Nabízíme individuální přístup, vlídné a vstřícné zacházení.

Rezervace na tel.: 777 300 150, více informací na:

www.krcmakrucemburk.cz

ALMANACH ZŠ

U příležitosti 60. výročí otevření školy vydala Základní škola Krucemburk *Almanach 1951-2011*. Obsahuje historii krucemburské školy od minulosti do současnosti, hlavně její dějiny po roce 1951, kdy byla otevřena nová školní budova, připomenuti jsou významní učitelé, kteří na zdejší škole působili.

V druhé části jsou představeny žákovské aktivity a popsána činnost ZŠ v posledních deseti letech. Almanach doplňují žákovské básničky věnované škole a obrazová dokumentace.

Publikace stojí 50 Kč a je možno ji zakoupit buď v budově ZŠ u hospodářky Miroslavy Slanařové (tel. 739 062 804 nebo 569 697 108), nebo v Informačním centru ÚM Krucemburk.

SOUTĚŽ „PO STOPÁCH JANA ZRZAVÉHO“

Základní škola Krucemburk a Společnost Jana Zrzavého uspořádaly sedmý ročník soutěže výtvarných prací žáků základních škol v prostorách Základní školy Krucemburk od 28. května do 5. července 2011.

Výstava je zpřístupněna v pracovních dnech na základě ústní, telefonické nebo písemné dohody – tel. č. 569 697 108, e-mail zskrucemburk@seznam.cz.

V rámci oslav **60. výročí otevření školy** v Krucemburku zveme všechny bývalé žáky, zaměstnance a přátele

na Den otevřených dveří,

který se uskuteční **5. července 2011** od 8 do 16 hodin.

CO UKRÝVALA STARÁ KOPULE KOSTELA SV. MIKULÁŠE? (I)

Pokračování ze strany 1

Léta Páně 1901. v měsíci Srpnu dne prvního dána jest na věž tuto při chrámu Páně sv. Mikuláše v Městysi Krucemburku tato baň pozlacená.

Stalo se to, když v tomže chrámu Páně veliké opravy se staly a sice: přes třetinu omýtky jest otlučeno, zdi asfaltovány, aby vlhkost jimi nepronikala, pak teprvá znova nahozeny omýtkou. Podlaha neklenuté části kostela byla vyvežena, aby bylo roviny a zato mezi kazatelnu a křtitelnici do části klenuté dány čtyry schody. Postraní dvéře puštěny o půl metru níže, do roviny podlahy, která na cihlách a asfaltu má cementové dláčky položené. Zákrystie i předsíní jsou nově dláčkami vydlážděny. Kostel i věž pobyty jsou plechem, věž nový obdržela kříž i baň pozlacenou.

Kolem kostela jsou dány odkapové žlaby, na půlnoční straně jest znova kanál, zeď kostelní izolovací, upraven.

Vnitřek kostela jest barvou natřen malířem z Německého Brodu. Spolu jest mnohých oprav ve domě farním, takže náklad veškerý na 4.000 fl. se páčí. Práce počala 1. Července 1901. a potrvá celých šest neděl, na dobu tu služby Boží jsou v zatimné kapli zřízené za církevního povolení ve farní kanceláři v přízemí fary vlevo od vchodu do domu farního.

Toto všechno stalo se za panování: sv. Otce Lva XIII., císaře a krále Františka Josefa I., když byl: biskupem v Hradci Králové Npp. Eduard Brynych, vikářem Polenským vdp. František Knob farář Příbyslavský, farářem v Krucemburku dp. František Kotrbelec, kaplanem vp. Otakar Semerád, říditelem choru p. František Síbirt řídící učitel v Krucemburku, jeho stálým a horklivým zástupcem p. Vácslav Hubatý učitel zdejší.

Majitelé velkostatku a patrony zdejšího chrámu Páně i fary byly dvě dcery † Její Excellence paní hraběnky Clotildy Clam Gallasové, vdané, bezdětné a sice: Její Jasnost paní Eduardina kněžna Khevenhüllerová a Její Osvícenost paní Clotilda hraběnka Festetizová, které v duchu † paní matky kráčejíce, náklad na tyto opravy ochotně učinily i obraz Panny Marie obnoviti ze svého nařídily.

Správu celého panství řídil svobodný pán Jan Beneth, správcem velkostatku a patronátním komisařem byl p. Jindřich Wollmann, zádušním účetním duchovní pan Karel Rota. Stavitel pan Theodor Scheba řídil stavbu, dozor měl při stavbě panský dozorce Jan Hlaváček.

Plechařskou práci obstaral pan Martin Skála z Příbyslavi.

Truhlářskou Antonín Fiedler z Krucemburku čís. 19.

Zedníci byli: Cakl Vácslav, Matěj Jiřík, Josef Svitsch z Pohledu, Godschneider Josef z Termesiv, Sokol Josef ze Stříbrných Horek, Starý Adolf z Příbyslavi, Novák Josef.

Tesaři byli: Růžička Jan z Horek Stříb., Zachariáš Jan a Sibera Jan též z Horek Stříb., Feltl z Uher, Stehno Josef z Horek, Dostál Josef ze Siebenthan, Kotouč Antonín z Ranska.

Nádeníci byli: Podroužek Jan, Novotný Vácslav z Krucemburku, Stehno Josef a Musil František z Ranska.

Nový hlavní oltář shotovil, obrazy ostatních oltářů upravil pan Antonín Sucharda z Nové Paky.

Dej Bůh nebeský, aby všechna práce i náklad s výsledkem očekávaným se osvědčily. Bůh zaplat' Jasným paním patronkám i všem kdo dobrou vůlí neb darem, starostí k tomu všemu přispěli vším dobrým zde na světě i po smrti.

Podepsáno ode všech, kdož jsou zde dnešního památného dne přítomní.

V Krucemburku dne 1. Srpna 1901.

Václ. Hubatý – učitel; Frant. Síbirt – řídící učitel a říditel choru; Hermann Wollmann – pol. komisař; Theodor Scheba – stavitel velkostatku; František Kotrbelec – farář; Semerád

Otakar – kaplan; Jan Hlaváček, vrchnostenský dozorce; Vácslav Cakl; Mathias Jiřík; Jozef Sokol; Vácslav Novotný; Josef Stehno; Jan Podroužek; Martin Skála klempíř z Příbyslavi; Antonín Kupec; Hubert Máša; Jan Sibera; Josef Feltl; Josef Stehno; Josef Dostál

Text se zmiňuje o majitelích velkostatku a patronech kostela. Clothilda Clam-Gallasová, jíž v letech 1858-99 patřilo polensko-příbyslavské panství, se narodila 26. 6. 1828 v Praze Smíchově jako nejmladší ze čtyř dcer Josepha Franze Dietrichštejna-Pruskau (1798-1858) a jeho manželky Gabriely Vratislavové z Mitrovic a Schönfeldu. 28. 4. 1850 se provdala za rakouského generála Eduarda Clam-Gallase (narozen 14. 3. 1805 v Praze, zemřel 17. 3. 1891 ve Vídni). Zemřela 31. 10. 1899 v Pohledu.

Eduard Clam-Gallas

Manželé měli tři děti. Nejstarší Eduardina (narozena 3. 11. 1851 v Praze, zemřela 2. 8. 1925 v Opatii) se 17. 6. 1871 provdala za Karla Khevenhüllera-Mentsche (1839-1905) z hraběcího rodu se sídlem na Komorním Hrádku. František (narozen 26. 7. 1854 v Liberci, zemřel 20. 1. 1930 ve Frýdlantu v Čechách) se 20. 4. 1882 oženil s Marií Hoyos-Stichstein (1858-1938). Nejmladší Klotilda (narozena 5. 9. 1859 v Liberci, zemřela 8. 11. 1947 ve Vídni) se 10. 1. 1880 provdala za příslušníka uherského (původem chorvatského) šlechtického rodu Kolomana Festeticse z Tolny (1847-1928).

Mezi podpisy na dokumentu najdeme i jméno **František Síbirt**. Narodil se 22. ledna 1853 v Jistebnici na Tábořsku v řemeslnické rodině. Základní vzdělání získal v rodišti a na hlavní škole v Táboře. Poté studoval na reálném gymnáziu v Táboře (1866-70), na nově zřízeném ústavu pro vzdělání učitelů v Táboře (1870-71) a po jeho přemístění v Soběslavi (1871-72). Po maturitě (17. července 1872) byl ustanoven podučitelem v Hořelicích na Praze západ (1872-73) a v Petrovicích na Sedlčansku. Po vykonání zkoušky učitelské způsobilosti (25. dubna 1875) učil v Příbyslavi (1876-88).

Dekretem zemské školní rady ze dne 28. května 1887 byl dosavadní řídící učitel krucemburské školy Josef Mír. Tocháček jmenován řídícím učitelem v Ronově u Čáslavi. Bylo proto potřebné obsadit místo řídícího učitele školy v Krucemburku. Ta patřila rozsahem vyučování a počtem žáků – vedle škol v Chotěboři a Příbyslavi – k největším v příbyslavsko-chotěbořské oblasti. Obecní školská rada na svém zasedání 10. září 1887 vybrala ze tří uchazečů F. Sírta a okresní komise ho dekretem z 15. října 1887 na toto místo jmenovala. F. Síbirt na zdejší školu nastoupil 1. března 1888 a řídil ji téměř čtvrt století.

F. Síbirt patřil ve své době mezi vzdělané a svědomité učitele i dobré organizátory. Svědčí o tom přednášky, s nimiž vystupoval na okresních konferencích učitelstva v Chotěboři; byly zaměřeny zejména na školskou praxi (např. v roce 1890 O svědomitosti učitele při vyučování).

Jako člen obecní školské rady se F. Síbirt snažil zkvalitnit pedagogický sbor, což při častém střídání učitelů nebylo tehdy jednoduché. V době jeho působení na škole byly obohaceny sbírky školních kabinetů, obnovena a rozšířena školní knihovna

(po požáru obce roku 1893 úplně zničená) aj. Zlepšila se i školní docházka: zameškané hodiny žáků tvořily v školním roce 1909-10 jen 13 %.

F. Sírbrt inicioval roku 1888 v Krucemburku vznik „Krejcarového spolku ku podpoře chudé školní mládeže školy obecné i soukromé“ (tj. evangelické) a byl jeho jednatelem (předsedou byl Ladislav Binko). Šlo o humanitární institut pro chudé děti, jimž zabezpečoval ošacení, obuv a v zimě polévku. K získávání financí pro spolek F. Sírbrt organizoval hudební koncerty, akademie, věnečky a jiné akce. Byl aktivní i v osvětové činnosti. Byl ředitelem kostelního chóru, často přednášel o aktuálních problémech doby, z jeho popudu byl severní svah náměstí upraven na parčík (1908).

Své organizační schopnosti uplatnil i při opravách školní budovy. Projevily se zejména po požáru Krucemburku (1893), kdy bylo potřebné rychle zajistit náhradní místnosti pro vyučování a prosadit výstavbu nové školní budovy.

Na podzim 1909 F. Sírbrt vážně onemocněl a od 15. 12. dostal delší zdravotní dovolenou (správou školy byl pověřen nejstarší učitel sboru František Xaver Pelikán). 1. března 1911 odešel na vlastní žádost do předčasné penze. Poté žil v Praze a v Přibyslavi, kde 18. července 1914 zemřel. Účast krucemburských občanů na pohřbu 21. července byla důkazem toho, že si práce oblíbeného učitele vysoce cenili.

PAMÁTNÍK PADLÝCH V OBOU SVĚTOVÝCH VÁLKÁCH

Oběti první a druhé světové války z řad krucemburských občanů připomíná památník v severním svahu náměstí.

Na dobových fotografiích z konce 19. století tvoří toto místo svah porostlý trávou.

Na počest 60. výročí panování císaře Františka Josefa v roce 1908 navrhl řídící učitel František Sírbrt, aby byla horní část náměstí upravena na malý květinový a keřový sad. Tento návrh zastupitelstvo obce schválilo a byl zde nákladem 600 Kč vystavěn kamenný taras a místo bylo urovňováno. 3. května 1908 se zde konala květinová slavnost. O půl třetí odpoledne vyšel od školy slavnostní průvod s hudbou na náměstí. Po projevu F. Sírbrta, zpěvu rakouské a české hymny a recitaci básní zde děti zasadily přes 500 květin a také tři lípy věnované J. A. Komenskému, B. Smetanovi a tehdy populárnímu básníkovi a prozaikovi Sv. Čechovi, který nedlouho před tím (23. 2.) zemřel.

K další proměně severní části náměstí došlo ke konci 20. let, kdy se hledalo místo pro pomník věnovaný občanům padlým v první světové válce. Zápis v obecní kronice uvádí, že v roce 1929 „28. října, o 2. hodině odpoledne kráčel od parku průvod s hudbou na náměstí k památníku padlých. Pomník tento postavil místní hasičský sbor jednak ze svých prostředků, jednak z výnosu podomní sbírky. Při slavnosti zazpíval mužský sbor a promluvil inž. Jaroslav Janáček. Za hasičský sbor sbor promluvil F.

Krupař, který vyjmenoval padlé a zemřelé, jichž jména budou dodatečně na pomník vyryta.“ Na fotografii z 30. let jsou vidět lípy, ale ještě chybí špice z dělostřeleckého náboje odlitého za první světové války v ranecké Janáčkově strojárně.

V roce 1946 byla k pomníku umístěna pamětní deska obětem druhé světové války.

Roku 1964 došlo k úpravě náměstí (byla např. zbourána bývalá obecní váha a trafika). Započala také úprava památníku padlých v obou světových válkách; dokončena byla novým oplocením v roce 1965 u příležitosti 20. výročí osvobození.

Současná podoba je z počátku 80. let, kdy došlo k celkové přestavbě náměstí.

POŽÁR BÝVALÉHO MLÝNA NA ŘECE

V letošním roce je tomu osmdesát let, co 3. července 1931 vyhořel bývalý mlýn a pozdější hájovna pod hrází rybníka Řeka. Stará budova byla z velké části dřevěná a při požáru celá shořela. V době požáru zde bydlelo mimo hajného Kmenta v dalších bytech pět nájemníků. Obyvatelé měli ztíženou možnost vynášení svého majetku, neboť okna budovy byla zamřížovaná. Dle záznamu hajnému uhořel pes a jinému nájemníkovi koza.

Podle svědectví nájemníků měl být požár záměrně založen, zřejmě na doporučení Vrchnostenského úřadu. Budova byla v té době ve velmi špatném stavu. Hajný si při požáru nechal ještě na kamnech vařit kávu a dělal všechno pro to, aby zpomalil hašení ohně. Po požáru byly trosky budovy srovnány se zemí a část materiálu použita k výstavbě nových domků na Starém Ransku.

Pavel Vomela

OBCNÍ RYBNÍKY V KRUCEMBURKU

Konec 15. a začátek 16. století bývá nazýván zlatým věkem českého rybníkářství. V tomto období bylo v Čechách a na Moravě postaveno více než 25.000 rybníků. Pravděpodobně do této doby lze situovat založení dvou obecních rybníků, Hrachovce a Horního, které pod vojnoměstskými hranicemi doplnily kaskádu tří panských – Diousova, Starého a Nového. Účelem vybudování rybníků bylo bezpochyby využití ladem ležících bažinatých obecních pozemků kolem meandrujícího Městského potoka a vylepšení obecního rozpočtu prodejem kaprů v nich chovaných. Zanedbatelné jistě nebylo ani to, že rybníky byly schopny zachytávat přívalovou vodu a v období sucha snad i dodávat vodu na kolo panského mlýna pod hrází rybníka Diousova.

Náklady na stavbu nesla obec vlastní, práci potom vykonávali (pravděpodobně pod vedením zkušených rybníkářských mistrů)

sami obyvatelé městečka. Měli s tím ostatně dost zkušeností – v rámci robotních povinností se určitě velkou měrou podíleli na vybudování soustavy panských rybníků, které ve středověku Krucemburk obklopovaly. Oba rybníky byly nevelké – Hrachovec měl výměru 1 jitra a 1.445 sáhů čtverečních, Horní rybník pak 2 jitra a 1.490 sáhů čtverečních, což v přepočtu na hektary činí 1,033 ha, resp. 1,623 ha. Můžeme předpokládat, že po dlouhá desetiletí byla na rybnících prováděna pouze běžná údržba. Tento stav se ovšem změnil v 17. století během třicetileté války a po ní. Všeobecný úpadek spojený s drastickým úbytkem obyvatelstva měl za následek to, že rybníky přestaly být udržovány a pustly. Tím je možné vysvětlit fakt, že při popisu obecního majetku z 6. září 1736 primas Jan Daněk udává: „Předně pod městys Vojnově Městcem ležící jeden obecní rybník, který na 3 léta kaprovým plodem 5ti kop nasazen bývá, kterýžto celej rákosím a travou zarostlý jest, takže sotva skrz 3 léta užítku 6 rýnskejch vynáší.“

Po Hrachovci už tehdy zbyla pouze hráz. Avšak o tři roky později byla situace zcela jiná: „Léta páně 1739 z dovolení nižepsaných ouředních spravovanéj rybník Hrachovec a větším dílem nový dělaný, na kterém rybníce od sousedů učiněna pomoc, též od všech obyvatelů. Každěj v tom roce 1 den tak jako z roboty, krom 2 ten čas sousedů Matěje Jeřábka a Matěje Běloška; ti na tom rybníce z těch kruntů žádný pomoci nedělali. Ostatní obyvatelé pod správou ten čas rychtáře Jana Losenického všichni náležitě sprací ku pomoci přispěli. Udělanej rybník za nižepodepsaný ouřední primasa Jana Al. Daňka, Jakuba Spilky rychtáře a Jana Losenického rychtáře.“

Je pozoruhodné, jaký přehled měli krucemburští o svých rodácích. Pod tímto zápisem je totiž coby dohlížitel a vedoucí prací uveden „rybníkář Matěj Karlíček, rodič (tj. rodák) Krucburský“. Rybníkářské řemeslo bylo putovním povoláním od jedné stavby ke druhé v rámci Čech i Moravy.

Pozoruhodný zápis se vztahuje k roku 1740: „V roce 1740 byla tak veliká zima a obzvláště mrazy byly tak veliký, až i vody přišly a mnohé prameny a proudy zamrzly, takže veliké škody na rybnících velcí i menší páni trpěti a nésti museli. Toto pak obzvláště památka se činí pro budoucí časy, když se v obecním rybníce pod Městcem, jenž nyní Starej sluje, ryby obecní zdejší, a p. primas toho času p. Jan Daněk v domě nebyl, konšelové toho času s p. rychtářem Spilkou, nevědouce, jakou raddu s rybama, které v bahně na proudě pod Městcem stály, (titul) pana polesného za raddu požádali. Kterejž jim raddu tuto dal, aby ryby z bahna vyčtyali (které velmi čerstvé dvouliberní kapři byli, přes 200 kusů) a do nového, totiž do Hrachovce, kterejž ten rok zhotovený a spravený byl, aby takové ryby dali. Když na jeho slovo ouřední to učinili a takové ryby do téhož rybníka nového, mezi násadu, kteráž násady bylo asi 2....., dali, což prohlubně také v témž rybníce prosekávali až do jara. Zjara pak, když spuštěný rybník byl, ani jeden kapr živý nezůstal, nýbrž všeckny velký kapři s násadou schcíplý nalezené byli. Že tomu tak jest, to podpisem našich rukou stvrzujeme, za času pana Antonína Kouska, p. polesného – to nedobře radil Jana Daňka primase, Jakuba Spilky rychtáře a konšelů níže psaných.“

To nedobře radil – tato výstižná poznámka byla dopsána dodatečně jiným rukopisem. Starým rybníkem byl v tomto případě myšlen Horní rybník, aby byl odlišen od nového Hrachovce.

V roce 1761 „došlo“ i na rybník Horní, avšak při jeho opravě došlo k nešťastné události: „Léta páně 1761, dne 9. máj při vykopávání trouby u Horního rybníka obecního, když již načisto hráz prokopána byla a místo pro položení trouby přístrojové bylo, v tom přišel jest déšť a lidi, kteří tam pracovali, před deštěm do tý jámy se skovali. V tom nešťastným pádem nenadále zem se zesypala a tři osoby zasypala. Z kterýchžto jeden, totiž Vojtěch Kasal, živý vytažen byl a dva, totiž Matěj Dobrovolnej,

který toho času šatlavským byl, a Vavřinec Sedlák, mladý soused, oba dva mrtví zůstali a druhý den, to jest 10. téhož měsíce, pohřbeni byli.“

rybník Macurák

Ona trouba nebyla troubou v pravém slova smyslu. Jednalo se o dva jedlové kmeny, do kterých se podélně vysekaly otvory obdélníkového profilu. Těmito otvory se kmeny položily na sebe a spojily dřevěnými hřeby. Výměna trouby mimochodem svědčí o relativně již značném stáří rybníka v té době, protože správně umístěné a trvale vodou zatopené trouby vydržely funkční v hrázích rybníků i několik set let.

Kdy byly oba rybníky zrušeny a přeměněny na louky, těžko říci. Prokazatelně existovaly ještě při vyměřování sousedských a obecních pozemků v r. 1789. Určitým vodítkem by mohl být snad zápis z 28. 2. 1802, ve kterém se rychtář Václav Zvolánek obhazuje z nařčení „skrze skasírovaný 2 lejty s 8mi železnými obručemi“. Rychtář se však v protokolu „náležitě vykázal, že lejty vodu nedržely a s těma starýma obručemi 2 nový kotouče a putýnky ukovati nechal ...“.

O několik let později „koupil Augustin Skřivan, koželuh zdejší, od obce rybníček tak nazvaný Sádka, které mezujou z jedné strany vrchnostenskýma valama, z druhé strany obyčejným potokem, tak jak již jeho předkové i on obyčejně užíval, za sumu dvacet rejnských, k tomu povinen bude každoročně 1 zl. k obci platit. Naproti tomu od ouřadu vždy jemu se zastání připovídá, že kudy obyčejně stok vody do těch jmenovaných Sádek býval, též i budoucně zůstat má, tak aby žádný jemu tu samou příležitost zamezovat nemohl a budoucně jak on, tak i jeho potomci vlastně užívat mohli. Proto se jemu písemnost tato stejná do jeho ruky dala, by budoucně žádný ze sousedstva proti tomu nic neměl. Stalo se v městečku Kruzburku dne 12. decemb. 1810 za času ouředních

Josef Janáček rychtář

Jakub Pátek mladší rychtář

Jiřík Ležák končel

Petr Skřivan končel

Zřejmě tedy v této době již nebyly potřeba ani sádky, ani lejty, ve kterých do nich byly ryby po výlovu převáženy.

Ostatně zhruba ve stejném čase začalo v celém království masové vysoušení a rušení rybníků, takže během třiceti let poklesl počet oproti původnímu stavu asi o tři čtvrtiny a plocha asi o polovinu.

Tak byla také završena několikasetletá existence dvou obecních rybníků – Hrachovce a Horního. Němými svědky jejich zašlé slávy zůstaly pouze jejich hráže a i ty byly ve druhé polovině 20. století sneseny.

Pro úplnost je třeba dodat, že obec vlastnila ještě malý rybníček vedle č. p. 10 naproti dnešnímu nákupnímu středisku. Zřízen byl r. 1698 jako požární nádrž, výměru měl 237 m² a zrušen byl v osmdesátých letech minulého století.

Jiří Pospíchal

770

LET KRUCEMBURKU

Sedm set sedmdesát roků – tak dlouho trvá historie městyse Kruceburku. Zde je stručný přehled jeho bohatých dějin.

Na počátku to byl pustý kraj porostlý hlubokými lesy a pralesy, plný zrádných bažin a močálů na pomezí Čech a Moravy. Tímto krajem procházely dvě zemské stezky, Trstenická a Libětina (neboli Liběcká). Trstenická stezka procházela současným Kruceburkem a vedla z východních Čech na Polnou a dál do Rakouska. Pod Kruceburkem se křížila se stezkou Liběckou vedoucí z Čáslavska na Moravu. Na kraji Kruceburku směrem na Hlubokou byla strážnice a jakýsi dvůr, aby strážci a jejich rodiny měli obživu. Strážci střežili stezku a doprovázeli pocestné jdoucí jejich úsekem stezky. V případě nebezpečí dávali sousedním strážnicím, které byly na kopcích, kouřová znamení. Kolem strážnice se postupně stavěly domky a vznikla zde první osada, jejíž jméno se nezachovalo. Později byla vybudována opevnění, zřejmě dřevěná tvrz, předchůdce pozdějšího kruceburského hradu a zámku, jak se význam této stavby v průběhu staletí měnil.

Majitelem tohoto pohraničního území byl Jan z Bratčic, který založil Polnou a později se podepisoval z Polné. Ten věnoval

zdejší kraj mezi prameny řek Doubravice (Doubravy) a Kamenice (Chrudimky) až po Přečhod (Bílek) řádu německých rytířů. Ti začali zdejší kraj kolonizovat. Nejvyšší kopec nazvali Křížová hora, latinsky Mont Crusis. Od tohoto dnešního Křížového vrchu dostal Kruceburk pravděpodobně své jméno. K darování došlo někdy před rokem 1240, je o tom doložena darovací smlouva sepsaná v roce 1242 na Křivoklátě a potvrzena králem Václavem I.

Nás zajímá další doložené datum, a to rok 1241 (Moravské muzeum Brno). V tomto roce zde nalezl útočiště před Tatary, kteří sužovali Moravu, Adam z Brna a zde razil mince ze stříbra. Jeho nástupcem měl být v letech 1247 až 1261 Arlanus Henricus, který razil mince z přibyslavského stříbra, zvané brakteáty. Rodištěm tohoto pražského měšťana byl Kreuzburk v Durynsku, usuzovalo se také, zdali on nedal osadě jméno po svém rodišti. Později se odstěhoval do Humpolce. Podle Augustina Sedláčka obdržela osada německé jméno od pruských křížovníků nosících osmihranný černý kříž na bílém plášti.

V okolí jiné osady německých rytířů nezaložili, nebyli ani patrony zdejšího kostela, který byl založen také v 13. století. Německým rytířům se zdejší kraj pro svou chudobu nelíbil, a proto prodali Kruceburk v roce 1231 zemskému maršálovi Jindřichu z Lipé, ten jej prodal jakémusi Lvovi z Kruceburku. Po něm se stali majiteli Epíci z Hrádku, rod, který dal Kruceburku svůj erb a v roce 1385 jej nechal povýšit na městečko.

V roce 1405 se uvádí jako majitel Mikuláš z Ořecha se svými bratry Janem a Zikmundem, v roce 1407 jakási Hedvika, vdova po Hynkovi, poté jakýsi Michal, o němž se podařilo zjistit, že on a jeho dědici se podepisovali Rozhovští z Kruceburka. Mezi další majitele patřil Mikuláš z Holohlav.

Dalším rodem, kterému Kruceburk patřil téměř dvě stě roků, byli Střelové z Rokyc. První z nich byl Mikuláš, vojenský hejtman krále Jiřího z Poděbrad. I další Střelové se zapsali do dějin městečka: Štěpán a jeho bratr Mikuláš i David Střela. Z dalších Střelů si zaslouží pozornost poslední Střela protestantského vyznání Purkhart. Byl hejtmanem chrudimského kraje. Zúčastnil se pohnutých jednání Zemského sněmu v Praze v roce 1618. Po bitvě na Bílé hoře nebyl za svůj postoj a smýšlení potrestán tak krutě jako ostatní čeští páni: ztratil jen vlastnictví nad svými statky. Zemřel v roce 1627, aniž přijal katolickou víru. Na žádost jeho vdovy Sabiny jí císař statky vrátil pod podmínkou, že ona a její dva synové, Rudolf Václav a Oldřich Vilém, přistoupí na katolickou víru. Stalo se a její synové byli povýšeni do stavu svobodných pánů.

Majitelem Kruceburku se stal baron Rudolf Střela, který neměl dědice a v roce 1650 odkázal Kruceburk své sestřenci Marii Alžbětě ze Vchynic. Ta jej prodala v roce 1662 Rudolfovi Cellerovi z Rozentálu. Po jeho smrti jej získal v roce 1667 Fridrich Smilkovský, vrchní z Polné. Když v roce 1676 zemřel, vdova po něm Polyxena, aby měla na věno pro své dcery a zbavila se dluhů, převedla svůj majetek kupní smlouvou do rukou knížete Ferdinanda z Dietrichštejna. Ten připojil Kruceburk ke svému polensko-přibyslavskému panství. Dietrichštejnové vlastnili Kruceburk až do roku 1918, i když od roku 1848 byla jejich správa již jen patronátní.

Kruceburský statek byl v letech 1779-1786 rozparcelován a prodán. Toto je stručný přehled o majitelích Kruceburku, kterým v průběhu dějin patřil.

Udělejme si představu, co se zde za těch 770 roků vystřídalo obyvatel a jaké byly asi jejich osudy. Jak se v průběhu staletí měnil vzhled Kruceburku?

Nejprve to byla pravděpodobně malá tržová osada s malým románským kostelíkem na kopci s dřevěnou zvonící, která stála vedle, a dřevěnou farou. Domy byly také dřevěné. Dole u potoka stála tvrz a nad ní, směrem k jihu, dvůr. Později se tvrz přeměnila na hrad opevněný příkopy, náspy a rybníky, s vysokou věží, ve které byl padací most. Za posledních Střelů se přeměnil v zámek.

Přišla však třicetiletá válka, zdejší krajem proudily švédské armády, loupily, vraždily, drancovaly a vypalovaly. Tak jak byla postižena okolní města a vesnice, byl postižen i Kruceburk. Vypálen byl zřejmě hrad, fara, poškozen kostel i mnoho domů místních obyvatel. Kostel byl od nového majitele Ferdinanda z Dietrichštejna v roce 1697 přestaven a rozšířen. Byla postavena i nová zděná fara, v roce 1752 byla zvýšena o další patro a získala dnešní podobu. Ke kostelu byla přistavěna věž, dány do ní v roce 1776 zvony a tím kostel dostal svoji současnou podobu.

V roce 2010 byla věž opravena a pokryta měděným plechem. V archivech existují také plány na nový kostel, který se zde měl stavět. Měl být větší, se dvěma věžemi. Bohužel rok 1848 jeho stavbu zastavil. Co kněží se zde za ty roky vystřídalo. Dochoval se zápis o duchovním správci plebánu Václavovi. Dlouhou dobu kostel sloužil jako protestantský, až po Bílé hoře se vrátil zpátky katolické církvi.

Také zdejší krajina se v průběhu roků měnila. Byly vykáceny hluboké lesy a přeměněny na pole. Zakládaly se rybníky, některé později zanikly. Také cesty, po kterých se chodilo, změnily svůj směr a z některých se staly silnice, jak je známe dnes.

Krucemburku se také nevyhnuly tragédie a neštěstí. Husitské války se mu vyhnuly, na rozdíl od okolních měst a vesnic, které byly zničeny, stalo se tak díky protestantským majitelům, kterým Krucemburk patřil. Byl však vydrancován a vypálen za třicetileté války švédským vojskem. Někteří obyvatelé odtud uprchli, zbylo po nich mnoho prázdných vypálených obydlí.

Po třicetileté válce a v době pobělohorské byli zdejší obyvatelé trestáni pro svoji víru, zejména v sedmnáctém a osmnáctém století, mnozí také pro víru a před trestem Krucemburk opustili.

A opět další válka – sedmiletá, obyvatelé museli žít cizí, saské vojáky, kterých zde bylo mnoho. Přišly napoleonské války a znova se vše opakovalo: Krucemburští museli platit výpalné napoleonským vojákům. V roce 1848 obyvatelé Krucemburku utvořili národní gardu, ozbrojili se a chtěli jít na pomoc bojujícím Praze. V tomto roce byla zrušena robota.

V roce 1866 vypukla prusko-rakouská válka, opět zde bylo mnoho vojska. Napřed císařská rakouská armáda, po ní Prusové – Prajsové se jim říkalo. Nastalo další placení, dodávání zásob a

Krucemburk po ohni 1893

píce. Po jejich odchodu bída a hlad a navíc zákeřná nemoc cholera, která si zde a v okolí vyžádala mnoho obětí.

Následující roky byly docela klidné, až na tragický požár v dubnu 1893, při kterém vyhořelo 116 domů a také škola, střechu nad hlavou ztratilo 235 rodin. Přišlo dvacáté století a v něm, v roce 1914, začala první světová válka. Ve válce padlo i mnoho krucemburských občanů. Během války vznikly také čs. legie, mezi legionáři byli také krucemburští občané. V roce 1918 válka skončila, rozpadla se rakousko-uherská monarchie a byla vyhlášena Československá republika. Lidé si oddechli, ale ne nadlouho. Uteklo dalších dvacet roků a v roce 1938 byla válka opět na obzoru. Přišel tragický Mnichov, ten republiku připravil o pohraniční území. Následně němečtí okupanti vyhlásili protektorát Čechy a Morava. Opět teror, zatýkání, popravy. Atentát na Heydricha, odvetou za něj bylo vypálení Lidic a Ležáků a popravy stovek vlastenců. To vše se Krucemburku vyhnulo, až na zatýkání komunistů v roce 1941 z odbojové organizace. Přišel listopad 1944 a do Krucemburku přišli partyzáni z výsadku Mistra Jana Husa. Získali zde a v okolí mnoho spolupracovníků. Přišla však zrada a zatýkání, nejprve v Železných horách v Lipovci a Licoměřicích. Pak přišel 23. leden 1945 a s ním vojenské akce gestapa proti Krucemburku. Začalo zatýkání místních občanů, pomocníků partyzánů, zde, ve Starém Ransku a Vojnově Městci. Proběhly výslechy zatčených, při kterých byli krutě mučeni, a jejich transport, nejprve do Kolína a pak do Terezína. Z 25 zatčených položilo své životy dvanáct občanů. Ještě 5. května byli zastřeleni Z. Wiesner a K. Tichý, lesní správce ze Starého Ranska. V ten den začalo pražské povstání. Zde bylo vyhlášeno stanné právo. Gestapákem Ripperem byli zastřeleni bratři Janů z Hlinného. Čeští vlastenci umírali u Sobířova a Slavětína i na jiných místech.

Přišel devátý květen, tragický a nešťastný den. Před polednem byl proveden letecký nálet na Krucemburk a Ždírec nad Doubravou. Výsledkem náletu bylo mnoho mrtvých, zraněných a velké materiální škody. Konečně desátý květen, příjezd prvních osvoboditelů Rudé a rumunské armády.

Dost však tragických událostí, vraťme se opět do minulosti. V roce 1781, po vydání tolerančního patentu, bylo umožněno evangelíkům v Krucemburku otevřeně se hlásit ke své víře. Vznikl zde bezprostředně poté evangelický lutherský sbor a jako jeden z prvních v Čechách byl zde postaven evangelický kostel.

Krucemburk se stal v 19. a 20. století významným střediskem průmyslu a řemesel. Koželužská manufaktura vznikla již v roce 1728. Bylo zde několik textilních továren, z nichž je v provozu jen Elasta-Vestil. Byly zde i další podniky, dnes jsou v provozu jen Intermont, Elasta, Polyxena a strojírna BeHo ve Starém Ransku. Bývalé knížecí železářny ve Starém Ransku měly dlouhou tradici, rovněž i Janáčkova strojírna, nynější podnik BeHo. Nešťastným osudem pro Krucemburk bylo to, že se neuskutečnil žádný z projektů, který by ho spojil po železnici se světem. Štěstím bylo alespoň to, že železniční trať vede přes sousední Ždírec nad Doubravou, kde železniční stanice byla pro řadu let pojmenována Ždírec-Krucemburk.

Co významných lidí spojilo svoji cestu a svá díla s Krucemburkem. Ať již to byli rodáci nebo umělci spojeni s krucemburskými rody. Byla to především rodina Skřivanova, Binkova, Zrzavých a Janáčkova.

Augustin Skřivan a jeho bratři Antonín a MUDr. František Skřivanovi, Augustinův syn Gustav a další příbuzní této rodiny. Josef, Ivan a Jiří Binkovi a s nimi spříznění umělci slavných jmen, kteří zde zanechali svá díla, sochař Jan Štursa a architekt Josef Gočár. Z rodiny Zrzavých to byl především malíř Jan Zrzavý a prof. MUDr. Josef Zrzavý, vynikající anatom.

Rodina Janáčkova z lihovaru, z ní zejména František, Ing. Jaroslav Janáček, který pozval prof. T. G. Masaryka a jeho rodinu k prázdninovému pobytu v Krucemburku a zde se stal jeho společníkem. Jeho sestra Marie Mašková vedla domácnost prezidentu Benešovi. V neposlední řadě zmiňme Víta Janáčka, novináře z Prahy.

Malíř Jan Zrzavý se sice narodil v Okrouhlici, ale za své pravé rodiště považoval „městečko do kopečka“ Krucemburk, kde našel i místo svého posledního odpočinku. Mohl bych jmenovat i další významné osoby, spisovatele A. B. Kohouta, sochaře Makovského, který zde měl příbuzné a jehož matka pocházela z Krucemburku.

Toto jsou stručné dějiny Krucemburku. Událostí, příběhů lidí, rodin, obyvatel městečka bylo mnohem více. Zdejší ředitel evangelické školy Josef Kynčl, který pátral v jeho dějinách, napsal počátkem 20. století kroniku zobrazující dějiny městečka, jednotlivých domů a především lidí, kteří tyto domy obývali. Tato kniha byla vydána tiskem pod názvem „Průvodce Krucemburkem“. I dnes by byla z těchto příběhů tlustá kniha.

Po válce dostal Krucemburk svoji novou podobu v nové škole, která byla postavena jako náhrada za zničenou při náletu.

Začala nová bytová výstavba, Krucemburk se z malého městečka rozrostl o nová sídliště. Také místní podniky se rozrostly a byly modernizovány. I v zemědělství nastaly změny, byl zde vybudován moderní zemědělský podnik a bylo zde vybudováno mnoho dalšího.

Pavel Vomela

PROGRAM DNE 5. 7. 2011 při výročí 770 let založení Krucemburku

8:00 - 16:00 h

JARMARK ŘEMESEL

Náměstí Jana Zrzavého

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ - Intermont, s.r.o.

VÝSTAVA HISTORICKÝCH STROJŮ - p. Jirásek

VÝSTAVA HISTORICKÉ TECHNIKY - SDH Krucemburk

Areál firmy Intermont, s.r.o.

VÝSTAVA VÝTVARNÝCH PRACÍ ŽÁKŮ ZŠ "PO STOPÁCH JANA ZRZAVÉHO"

Základní škola Krucemburk

VÝSTAVA MYSLIVCI, FILATELISTÉ

PRODEJ DOPISNIC S PŘÍTIKEM A PŘÍLEŽITOSTNÝM RAZÍTKEM

Kino Krucemburk

VÝSTAVA KROUŽKU ŠIKOVNÝCH RUKOU, PALIČKOVÁNÍ, ZAHRÁDKÁŘI

Úřad městyse Krucemburk

9:00 - 10:00 h

SLAVNOSTNÍ PŘEDÁVÁNÍ PLAKETY ČESTNÝM OBČANŮM MĚSTYSE

VYSTOUPENÍ PĚVECKÉHO SBORU ZUŠ KRUCEMBURK

Úřad městyse Krucemburk - Obřadní síň

10:00 - 13:00 h

TURNAJ V MALÉ KOPANÉ - PERUN HLUBOKÁ, FC VINIČKY, ELKO

KOPECKÝ, SOKOL KRUCEMBURK

Hřiště za sokolovnou

13:00 - 14:00 h

VYSTOUPENÍ ŠERMÍŘSKÉ SKUPINY "RYTÍŘI ZEMĚ ZUBRA"

Náměstí Jana Zrzavého

14:00 - 16:00 h

VENKOVSKÁ KAPELA

Náměstí Jana Zrzavého

18:00 - 19:00 h

DIVADELNÍ BESÍDKA - DIVADLO ŠTRŮDL

Sokolovna Krucemburk

od 20:00 h

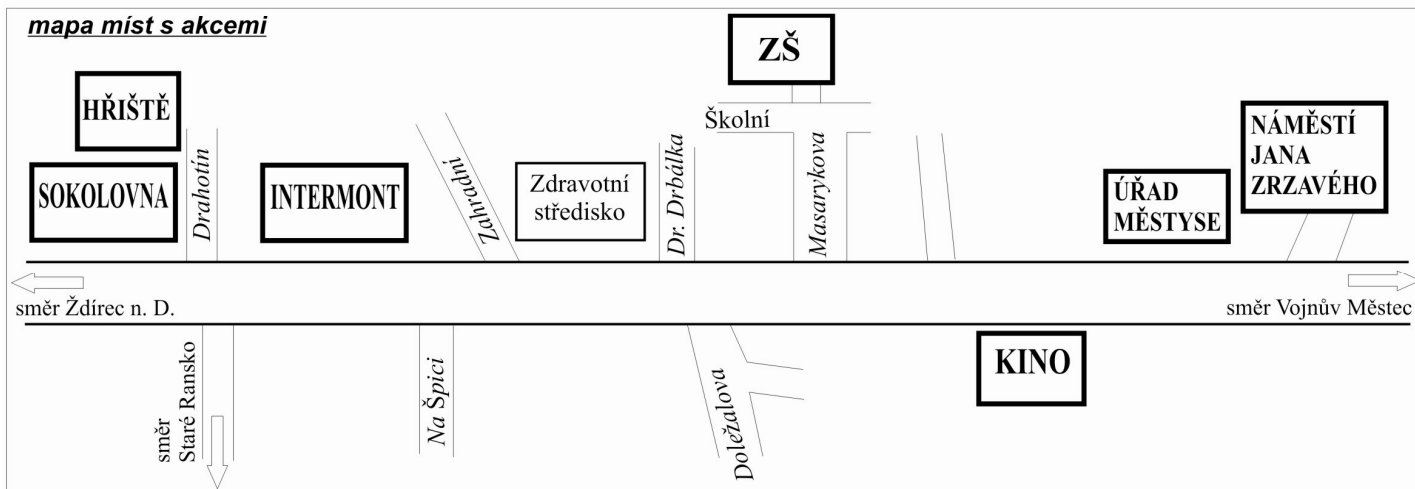
TANEČNÍ ZÁBAVA - K POSLECHU A TANCI HRAJE ALEŠ BÍLEK

Sokolovna Krucemburk

770
LET KRUCEMBURKU

mapa míst s akcemi

změna programu vyhrazena

**ÚM Krucemburk oznamuje občanům, že se v Domě pečovatelské služby uvolnil jeden byt.
Zájemci se mohou hlásit na Úřadu městyse.**

Tenisová sezona 2011 – ceník

Roční poplatky:

Žáci do 15 let	50 Kč osoba/rok
Studenti do 23 let	100 Kč osoba/rok
Členové tenisového klubu a Sokola	250 Kč osoba/rok
Ostatní hráči	400 Kč osoba/rok
Poplatek na týden	200 Kč osoba/týden

Náhodní zájemci si mohou zahrát kdykoliv po domluvě s paní Ludmilou Soukupovou (telefon 739 506 157, nebo v prodejně Belas centrum). Děti do 15 let zdarma. Informace též na www.krucemburk.cz

Jan Milota se narodil 14. dubna 1861 v Třebechovicích pod Orebem v rodině krejčího Františka Miloty a jeho manželky Anny, rozené Pavlíkové; později si dal k svému jménu přídomek Orebský. Studoval nejprve na nižší reálce (1875-78) a poté na učitelském ústavu (1878-82) v Hradci Králové.

Po maturitě (1882) učil na různých místech v Čechách: v Předměřicích nad Jizerou, Košátkách u Mladé Boleslavi a na škole Ústřední matice školské

v Litoměřicích (1883-85). Od poloviny 80. let byl učitelem na školách Vysočiny: na škole Ústřední matice školské v Jihlavě (1885-86) a poté jako pomocný učitel na dvojtřídce v Malé Losenici (1886-89). V Krucemburku učil od 16. září 1889 do 10. září 1892. Pak působil v Malči (1892-1900), ve Vepříkově (1900-1907), v Starém Svojanově a od roku 1907 ve Volešné (dnes Olešenska). Po předčasném penzionování žil v Přibyslavi a zde 13. října 1929 zemřel na rakovinu jícnu. Byl zpopelněn 18. října v Pardubicích.

J. Milota patřil ke skupině literátů-učitelů, kteří začali publikovat v 80. letech 19. století (Josef Soukal, Karel Jan Zákoucký, František Hrnčíř aj.). Literatura pro mládež se v té době sice osvobozuje od nadvlády mravoučných tendencí a nápodoby německé literatury, přesto je v ní stále patrné výchovné zaměření. Začíná však více zobrazovat současné dítě, buď v něm smysl pro dobro a krásu a posiluje vlastenecké city.

J. Milota je autorem velkého množství básní, pohádek a povídek pro děti. Otiskoval je od roku 1883 v různých časopisech pro děti a mládež (*Budečská zahrada*, *Jarý věk*, *Malý čtenář*, *Naší mládeži*, *Přítel mládeže* aj.) i dospělě (*Švanda dudák*, *Humoristický kalendář*), od roku 1888 pak v knižních souborech (vydal pětapadesát publikací).

Nejvíce Milotových knih obsahuje pohádky. Většinou jde o témata zpracovaná již jinými autory: *Nový Paleček: podivuhodná dobrodružství Palečkova s obrem, se skrýtky, s vilami a s čarodějem Černobýlem* (1915), *Kašpárkovy pohádky* (1928) aj.

Z pohádkových úprav byla populární hra se zpěvy v pěti jednáních *Perníková chaloupka* (1913). Klasický pohádkový příběh je upraven pro předvádění na jevišti; do příběhu jsou vloženy výchovné aktualizace, jak je patrné např. z monologu Baby, která rozvěšuje po chaloupce marcipánová srdce, aby na ně přilákala mlsné děti: „*Ze světnice to jde do chlívků a z chlívků do pece – pane, to je masíčko! - - Že to není v pořádku? I ba je, ba je! Které děti jsou hodné a poslušné – ty mi sem nejdou – a ty neposlušné a mlsné nestojí za nic, jen rodičům jsou pro zlost a pro trápení, he, he, he!*“

Nejnámější z Milotových pohádkových adaptací je veršovaná skladba *Popelka* (1898). Klasický děj rozdělený do 16 zpěvů zpracovává témata smrt Popelčiny matky, svatba otce s macechou a jeho smrt, Popelčino dospívání, plesy na zámku, ztracený střevec a princ hledající Popelku. Mezi jednotlivá témata jsou vloženy básně na motivy lidové poezie vyjadřující Popelčiny pocity, vzpomínky na rodiče a víru v Boha, který ji učí pokoře a překonávání těžkostí. Zejména úvodní zpěvy popisující

smrt Popelčiny rodičů a její trudný život připomínají svou formou i výrazovými prostředky Erbenovy balady: „*Zvadla růže krásná, / zbylo jedno kvítko – / umřela, ach, máti, / zbylo jedno dítě. // Jedno dítě zbylo, / sedlo matce k hlavě, / zakrylo si líce, / lkal usedavě...*“ V dobovém hodnocení se uvádí, že Milotovy veršované pohádky „*jsou psány v duchu národních písní, jako to zejména na Popelce je patrné*“.

Milotovy původní pohádky vycházejí z klasických (většinou lidových) pohádkových motivů; vystupují v nich dědeček, babička či sudička pomáhající hlavní postavě, např. chudé dívce jdoucí v zimě nemocné matce pro jahody do lesa (*Zlatý pták*), nalezneme v nich kouzelný prostředek – hrneček vařící kaši (*Kouzelný hrneček*), zobrazuje vybrané lidské vlastnosti, např. spor štěstí a rozumu (*Štěstí a práce*) apod. Autor tyto motivy volně spojuje a rozvíjí v příběhu, jemuž chybí výraznější zápletka a gradace děje; objevují se v nich náboženské motivy (modlitba, víra v Boha).

Rozsáhlá je Milotova básnická tvorba. Oblíbené byly zejména krátké lyrické básně z počátku autorovy tvorby (*Jitrocele*, 1889; *Všehochuť*, 1900): svou výstavbou (písňovou formou), výběrem témat a dětským viděním světa připomínají básně pro děti Josefa V. Sládka. Veselé scénky ze života vesnických dětí (*O vánočních hodech Božích / dostal Jakub nový kožich. // „Škoda mítí ho nyní,“ / děl a uschoval ho v skříni. // Hleď, jak mráz ho láme, drolí! / A kožíšek – žerou moli.*) a veršované bajky kritizující špatné vlastnosti (marnivost, chlubitost, parádovitost aj.) mají nenásilné výchovné zaměření. V přírodní lyrice je patrná inspirace lidovou poezií (*Na jaře, jakmile / slunéčko rozmilé / začíná hřáti: / drobounká housata / žlutá jak ze zlata / lze uhlídati.*)

V povídkách J. Miloty jsou hlavními postavami chudé, ale vzorně se chovající děti: pilně se učí, poslouchají rodiče, jsou zbožné, pomáhají kamarádům, mají rády zvířata apod.; pokud chybují, litují svého chování a snaží se chybu napravit. Ani povídky nemívají výraznější zápletku: konfrontace příkladných dětí s postavami zápornými (často bohatými) je nevýrazná. Ve většině povídek se přímo či nepřímo odrážejí sociální poměry na vesnici.

Méně časté jsou Milotovy pokusy o historickou povídku. V próze *Děti – křižáci* (1909) autor zavádí čtenáře do roku 1212 (vlády Přemysla Otakara I.) a líčí přípravu a průběh dětské křížové výpravy. České děti na cestě do Palestiny k osvobození „Božího hrobu z rukou muslimů“ zažijí mnohá dobrodružství, při nichž většina účastníků zahyne: přechod Alp, mor v Janově, bouře na moři, boj s piráty, život v egyptském otroctví a útek z něj, návrat části výpravy domů. Text je sérií volně navazujících příběhů bez výraznější zápletky, časté jsou rozsáhlé popisy a vzpomínkové monology, které vysvětlují souvislosti mezi epizodami a jejich hlavními postavami. Próza se neopírá o historická fakta, má však výrazný vlastenecký a náboženský podtext: Češi jsou chrabří bojovníci, přesto však výprava, v níž zahynulo mnoho nevinných dětí, byla zbytečná, protože „*kdo chce Kristu sloužiti..., ať žije, jak Kristus velí, ať žije a pracuje doma pro sebe i pro svůj národ a bude spasen...*“

Specifické místo v Milotově tvorbě zaujímá povídka *Jiříkovo vidění* (1901). Z Tylovy stejnojmenné divadelní hry – příběhu nespokojeného venkovského čeledína Jiříka, který ve snu prochází různými společenskými prostředky, aby poznal, kde je jeho místo ve světě – dodržuje autor jen dějový rámec: navštěvuje horu Blaník (zde však dostává na rozdíl od Tylovy báčorky pytel dukátů a prožívá s ním po boku průvodce Božka různá dobrodružství), stává se příslušníkem panského stavu, vojákem a direktorem, aby poznal, že i jiné společenské skupiny mají své těžkosti. Tylova komediálně satirická báčorka s

osobitým jazykem postav se v Milotově povídce mění ve výchovnou historickou povídku (zasazenou do roku 1849) kritizující touhu po penězích, promyšlená Tylova kompozice (např. postava Kačenky, která Jiřka dějem provází a spojuje snové a realistické části hry) je v Milotově próze nahrazena – obdobně jako v jiných jeho prózách – volným sledem epizod bez výraznější gradace.

J. Milota přeložil do češtiny prózu *Kapitán Trafalgar* (1898). Jejím autorem byl francouzský spisovatel dobrodružných románů pro mládež André Lautrie (1844-1909; vlastním jménem Paschal Grousset), jehož dílo bylo populární i u nás: v 70. letech 20. století vyšly – kromě nového překladu *Kapitána Trafalgara* (1973) – ještě romány *Magnetová hora* (1969), *Vládce hlubin* (1970-71) a *Tajemná Atlantis* (1971).

J. Milota byl na přelomu 19. a 20. století považován za kvalitního autora pro děti a mládež. Zdůrazňována byla původnost próz ze života současných dětí, v poezii a pohádkách byla kladně hodnocena návaznost na lidovou slovesnost („pohádky jeho prostomluvou přibližují se duchu národních pohádek“). Některá Milotova díla byla ve své době populární: báseň *Co to bylo* byla zařazena do prvního dílu *Čítanky pro školy*

obecně, kterou sestavil pedagog pražského učitelského ústavu Jan Jursa (1853-1938), a báseň *Slaviček utichnul* zhudebnil Josef Bohuslav Foerster (1859-1952). Dobová kritika Milotovu dílu větší pozornost nevěnovala. Dětská literatura po roce 1918 začala plnit jiné úkoly a Milotovo dílo postupně zcela upadlo v zapomnění.

O Milotově literární činnosti během jeho působení v Krucemburku nemáme žádné zprávy. Školní kronika zaznamenává jen jeho příchod a odchod, chybí v ní – na rozdíl od ostatních učitelů – životopis. Před příchodem do Krucemburku J. Milota vydal tři knihy – *Patero pohádek* (1888), *Pohádky* (1889) a jednu z nejzdařilejších knih *Jitrocele* (1889) obsahující vtipné veršované scénky ze života dětí, bajky a pohádky s dětskými hrdiny. Další povídkové knihy *Dřevěný domek* a *Milada. Rozum a srdce* (1892) vydal již jako učitel v Malči. Je pravděpodobné, že jejich rukopis vznikl v Krucemburku a že zde sepsal i několik pohádek, které vydal v pozdějších letech. Život zdejších dětí mohl být inspirací pro některé z Milotových povídek ze současnosti, např. v knize *Poupata* (1894).

Jiří Zeman

MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA HAVLÍČKŮV KRAJ, O.P.S., INFORMUJE

Místní akční skupina (MAS) je společenství občanů, neziskových organizací, soukromé podnikatelské sféry a veřejné správy (obcí, svazků obcí a institucí veřejné moci), které spolupracují na rozvoji venkova a zemědělství. Při získávání finanční podpory pro svůj region z EU a z národních programů používá metodu LEADER (= přístup zdola). Jedná se o čtvrtou dotační osu z Programu rozvoje venkova. Na území ČR v současné době existuje více než 150 MAS.

Obecně prospěšná společnost Havlíčkův kraj vznikla v roce 2006. Do své územní působnosti zahrnuje 14 obcí o celkové rozloze 196,7 km² se zhruba třinácti tisíci obyvateli. V roce 2008 bylo vybráno 48 nejlepších MAS z ČR, mezi které patřila i naše. Od té doby bylo v MAS realizováno nebo je těsně před dokončením 25 projektů v celkové hodnotě zhruba 30 milionů korun. Z této částky Státní zemědělský intervenční fond žadatelům vyplatil finanční podporu okolo 17,5 milionů korun.

Jedná se o projekty, které vznikly na našem území a zlepšily podmínky života obyvatelům regionu. Z celkového počtu

byly realizovány tři zemědělské projekty, tři projekty podnikatelské, třináct projektů realizovaly obce a šest projektů neziskové organizace a církve. Namátkou vybírám některé z nich: Rekonstrukce přístupové cesty ke kostelu sv. Václava v Horním Studenci, Přístavba multifunkčního sálu k MÚ Ždírec nad Doubravou, Statické zajištění stropu sokolovny v Krucemburku, Přístavba sokolovny ve Vojnově Městci, Stavební úpravy v kostele v Sopotech, Porodna krav v Krucemburku, Technické vybavení provozovny v Hudči, Přístavba hasičského domu v Podmoklanech, Zázemí pro kulturní život a zlepšení vzhledu obce Modlíkov, Manipulační plocha Dolní Vestec-Slavíkov a ve výčtu bych mohla pokračovat.

Také v letošním roce proběhla výzva k předkládání projektů a na MAS bylo rozděleno 5 milionů korun mezi sedm žadatelů. Žádosti jsou nyní na Centrálním pracovišti Státního zemědělského intervenčního fondu Praha a čekají na schválení.

Činnost Havlíčkovraje však nespočívá jen v získávání dotací ze SZIF. Za poslední dva roky se nám podařilo

uskutečnit dvě společné vánoční výstavy, vydařený šachový turnaj o Pohár Havlíčkovraje a několik prezentačních výstav (např. ve Slavětíně, v Dlouhé Vsi, ve Vojnově Městci). Nyní MAS chystá menší doprovodnou akci na Havlíčkovskou slavnost do Havlíčkovy Borové a připravuje se na celostátní výstavu Země živitelka v Českých Budějovicích, kde se bude prezentovat s ostatními MAS z kraje Vysočina. V brzké době proběhne také velké „skládání úctů“. O prázdninách budou po území České republiky jezdit kontroly z Ministerstva zemědělství, Národní sítě MAS a Státního zemědělského intervenčního fondu, aby se na vlastní oči přesvědčily, jak projekty „běží“ v praxi a zda vynaložené prostředky byly použity účelně.

Díky těm, kteří před pěti lety iniciovali vznik naší společnosti, mohou žadatelé prostřednictvím MAS čerpat finanční prostředky na prospěšné projekty.

Jaroslava Hájková, ředitelka MAS
Havlíčkův kraj, o.p.s.

SPOLEK PŘÁTEL KRUCEMBURKU

Před devatenácti lety byl založen Spolek přátel Krucemburku. Stalo se tak po zdařilých oslavách 750. výročí Krucemburku. Za dobu své činnosti zanechal Spolek výraznou stopu v novodobých dějinách městyse.

Byl by to dlouhý výčet akcí, které jsme uspořádali a o nichž by se dalo psát. Naše činnost byla velice rozsáhlá. Pořádali jsme výstavy s různou tematikou, především však to byly naše tradiční pouťové výstavy obrazů malřů Vysočiny. Připravili jsme celou řadu besed a přednášek s takovými osobnostmi, jakými byli a jsou publicista Pavel Tigríd, ředitel ústavu TGM J. Opat, lingvista Rudolf Šrámek z brněnské

Masarykovy univerzity aj. Také naše publikační činnost nebyla zanedbatelná: pátrali jsme v bohaté historii Krucemburku, vydali jsme lepirelo Vítejte v Krucemburku. K výročí prázdninového pobytu T. G. Masaryka a jeho rodiny v Krucemburku (1906) byla vydaná publikace TGM na Vysočině a Masarykovi v Krucemburku (na vydání této publikace jsme se podíleli společně se Společností Jana Zrzavého a Ústavem TGM Akademie věd v Praze).

Pro své členy pořádáme zájezdy do divadel a po historických a kulturních památkách naší krásné vlasti.

Pavel Vomela

VÝHODNÉ BYDLENÍ V KRUCEMBURKU

Zastupitelstvo městyse Kruceburku, s cílem rozšířit možnosti kvalitního bydlení v obci, schválilo dne 21. 4. 2010 investiční záměr nazvaný „Bílé pole“ společnosti PROFECTUS, a.s. (Investor), výstavby bytových domů v lokalitě Pod parkem. Proto hledáte-li kvalitní bydlení za rozumnou cenu v malebné přírodě, pak jsme přesvědčeni, že Vás jistě tento jedinečný developerský projekt zaujme a osloví.

Investor nabídl obci v rámci první etapy vybudovat dva bytové domy, které jsou konstruovány jako čtyřpodlažní (včetně podkroví).

Prodej bytových jednotek je do osobního vlastnictví. V současné době je zahájen prodej 11 bytů bytového domu č. A1 a po jejich rezervaci bude následovat prodej dalších 11 bytů bytového domu č. A2.

Každý bytový dům se skládá z 11 bytových jednotek, ve kterých jsou k dispozici byty typů 2+kk a 3+kk o celkových plochách 41,8 m² až 93,1 m². Byt 2+kk je uzpůsoben i pro starší nebo postižené občany, kteří by mohli, po dohodě s obcí, využívat pečovatelskou službu.

Ke každé bytové jednotce přináleží kóje. K bytům prvního nadzemního podlaží patří předzahrádka a každá bytová jednotka ve druhém a třetím podlaží je vybavena balkonem. V ceně každé bytové jednotky je rovněž parkovací stání.

Pokud bude zájem ze strany zákazníků, společnost po dohodě s obcí může za příplatek v blízkosti bytového domu vystavět garážová stání.

Termín výstavby závisí na zájmu ze strany občanů.

Bytová jednotka 3+kk

Jako příklad uvádíme bytovou jednotku 3+kk v prvním nadzemním podlaží. Užiténá plocha bytu činí 75,3 m². Přitom cena bytové jednotky zahrnuje kromě samotné užiténé plochy bytu předzahrádka a parkovací stání. Celková plocha tak činí 119,2 m².

Plochy bytu:

Užitečná plocha bytu	75,3 m ²
Zeleň	31,4 m ²
Parkovací stání	12,5 m ²

BYT A1-1.1 1 NP

Půdorys bytu 3+kk

Cena bytové jednotky 3+kk

Standardní cena

2.297.700 Kč

Vaše

1.650.000 Kč

Přehled cen nabízených bytů a podlahové plochy:

2+kk	43,4 m ²	999.000 Kč
3+kk	74,27 m ²	1.650.000 Kč
3+kk	81,47 m ²	1.800.000 Kč
3+kk	88,00 m ²	1.950.000 Kč
4+kk	90,00 m ²	2.100.000 Kč

Financování a pojištění bytových jednotek

Pro klienty, kteří budou potřebovat na zakoupení bytu do osobního vlastnictví vyřídit hypotéku, investor vypracuje předběžné kalkulace podle konkrétní situace a pomůže vyřídit potřebný úvěr.

Investor pro klienty rovněž zajistí kvalitní pojištění pořizované nemovitosti.

Podrobnosti o projektu BÍLÉ POLE, půdorysy a ceny dalších bytů jsou uvedeny na internetové adrese www.asprofectus.cz nebo můžete zaslat e-mail info@asprofectus.cz a nebo telefonovat na tel. číslo 602 355 719.

MOŘE U RYBNÍKA ŘEKA

Léto nám už opět klepe na dveře a s ním i období prázdnin a dovolených. Rádi bychom Vás opět pozvali k návštěvě restaurace Moře u rybníka Řeka, kde Vás kromě vodních radovánek a odpočinku uprostřed hezké přírody čeká Vaše restaurace Moře, místo, kde můžete strávit příjemné chvíle a odreagovat se od všedních starostí.

Stejně jako v loňském roce si pochutnáte na pivu z místních pivovarů, hlineckého i chotěbořského, točit budeme Rychtář 11°,

12° a kvasnicové pivo; dále pak Chotěboř 10°, 12° a černé pivo. Opět máme v plánu rozšířit nabídku jídel a budete si moci vybrat i z bohatého nápojového lístku. V párných dnech se můžete osvěžit nejen koupelí v rybníce, ale též nanukem či oblíbenou ledovou tříští. A jak už je na Řece tradicí, i letos se můžete dobrovolně „nadřít“ na šlapadle či lodičkách a zkontrolovat břehy rybníka z vodní hladiny.

Pro Vaše děti máme připraven už tradičně oblíbený dětský koutek se skluzavkou (ano, u nás se opravdu stává, že tatínek táhne své děti z „hospody“ domů za jejich hlasitého protestu) a

těž velmi rádi přivítáme i Vaše čtyřnohé mazlíčky. Jako každý rok na Vás čekají nějaká ta vylepšení – letos jsme v kuřácké části restaurace kompletně zrestaurovali starou dřevěnou podlahu, došlo také k celkové sanaci zdí na toaletách v kempu, v tuto chvíli budujeme nové místo starého, zcela zničeného ledem, atd... Uvidíte sami.

Nesmíme zapomínat ani na „kulturní vyžití“. Letošní prázdniny budou, jak správně tušíte, ve znamení dalšího ročníku „Léta na Moři“. Stejně jako minulý rok jsme pro Vás připravili vystoupení několika skvělých umělců zvučných jmen – můžete se těšit např. na paní Věru Martinovou, Pavlínu Jíšovou, na skupinu Poutníky, na legendárního pana Mikiho Ryvolu, na skupinu Nezmaři a řadu dalších, které u nás budete moci slyšet i vidět z bezprostřední blízkosti. V Moři na Řece ale také zahrají i Vaši oblíbení místní muzikanti jako např. pan Josef Hromádka nebo pan Jaroslav Bílek se svou kapelou či oblíbené seskupení Ramona. Navštíví nás též skvělé pražské divadélko, které je určeno pro naprosto všechny věkové kategorie – budete se divit, jak se při Slepice a kohoutkovi dokáží bavit děti i dospělí.

Více informací o kempu, restauraci a aktuálním kulturním programu najdete na stránkách www.morerybnikreka.cz

Přejeme Vám příjemné, pohodové a hezky strávené léto a těšíme se na shledanou v „Moři u rybníka Řeka“!

LÉTO 2011 – MOŘE U RYBNÍKA ŘEKA

2. 7. 2011, 20.00 hodin – VEČER S TÓNY HARMONIKY: pan Hromádka z Hluboké zahraje na svou tahací harmoniku řadu písniček – přijďte se zanotovat s ním

5. 7. 2011, 20.00 hodin – PAVLÍNA JÍŠOVÁ A PŘÁTELÉ: koncert známé a velmi oblíbené folkové zpěvačky a její skupiny

13. 7. 2010, 20.00 hodin – LOKÁLKA: legendární hudební uskupení Vás zajistě pobaví, neboť tato velice známá pánská skupina zůstává věrna svému stylu – doménou jejich repertoáru jsou parodie na hity z oblasti country, folku a pop music, který příznačně nazývají Tragedy country

15. 7. 2011, 18.00 hodin až do padnutí – TENDR & RAMONA: připravili jsme pro Vás hudební večer „2 v jednom“, kdy Vám oblíbená skupina Ramona opět zahraje řadu nejpůvodnějších šlágrů všeho druhu a zároveň se Vám představí jako skupina Tendr s folkovo-trepským repertoárem. Můžete opět zpívat, tančit a řídit, jak je libo.

16. 7. 2010, 20.00 hodin – POUTNÍCI: jedna z našich nejlepších bluesgrassových skupin zajistě potěší všechny své příznivce – zazní skladby z oblasti americké country, současný vlastní repertoár a hlavně několik poutnických hitů, jako jsou např. píseň Panenka, Pojďme se napít, Telegraf road, Napsal jsem jméno svý na zdi atd...

20. 7. 2010, 18.00 hodin – MALÉ DIVADÉLKO – O KOHOUTKOVI A SLEPIČCE: zveme všechny příznivce

legrace na představení pohádky komorního divadélka z Prahy. Dvoučlenný soubor zahraje sice pohádku pro děti, ale velice se při ní pobaví i dospělí a celá rodina bude na toto představení ráda vzpomínat. MALÉ DIVADÉLKO vystupuje po celé republice jako např. v Branickém divadle, kde na jeho vystoupení bývá nejednou vyprodáno. Přijďte se i vy podívat na pohádku, která patří do klasické výbavy každého dítěte.

23. 7. 2011, 20.00 hodin – GLADLY SW: výherce prestižní soutěže vítěz Talentu Country rádia 2010 a vítěz Hudebního poháru Country rádia 2010 Vás určitě potěší svou neotřelou a originální tvorbou, která velmi rychle získává na oblíbenosti. Jejich písně především zaujmou chytrým textem a chytlavou melodií – vzpomeňte např. na píseň Vítr nad Beroučkou nebo na skladbu Patrona z války. Přijďte se podívat na nejúspěšnější folkovou kapelu loňského roku!

30. 7. 2011, 20.00 hodin – RAMONA ALIAS TENDR: čili opět jeden další veselý večer – hity všech dob, dobrá nálada a legrace; může se zpívat, tančit a pít, co hrdlo ráčí...

31. 7. 2011, 14.00 hodin – Soutěž „Šlapání na šlapadlech“ – II. ročník: určeno všem odvážným dvou a tříčlenným posádkám mořeplavců, které se nebojí opustit bezpečí přístavu a odváží se vydat na šlapadle přes široký rybník Řeka – a ještě navíc mají kuráž plnit rozličné úkoly... na vítěze čekají zajímavé ceny; koná se za každého počasí

6. 8. 2011, 14.00 hodin – O MOŘSKÉHO VÍTĚZE: 3. ročník soutěže psů, nejen voříšků. Soutěž krásy, dovedností, poslušnosti a vtipnosti Vašich mazlíčků. Každý pes si odnese diplom, drobný dárek a účastnickou medaili, vítězové pohár a další ceny. V případě nepříznivého počasí (jako např. vloni) se soutěž koná ve vnitřních prostorách restaurace

6. 8. 2011, 19.00 hodin – HARMONIKA PRO RADOST: pan Hromádka opět rozezvучí svůj akordeon a zazpívá nejen písničky, které znají snad úplně všichni, ale i takové, které znají jen opravdoví milovníci lidové tvorby

12. 8. 2011, 20.00 hodin – VĚRA MARTINOVÁ & JAMIE MARSHALL: královna české country, kterou zajistě není třeba nijak více představovat, Vás potěší svým novým koncertním programem, který vznikl na základě několikaleté spolupráce s britským zpěvákem, písničkářem a kytaristou Jamie Marshalem. Nemusíte se ale bát, že byste byli ošizeni o ty největší hity, jako jsou například Malý dům nad skálou, Nebe peklo ráj, Až na vrcholky hor atd... určitě se dočkáte!!!

19. 8. 2011, 18.00-00.00 hodin – RAMONA-TENDR: i když již po třetí za sezonu, opět jinak!!! Velmi osvědčené zpívající seskupení, které dokáže roztančit i naprosto střízlivé osoby.

20. 8. 2011, 19.30 hodin – MIKI RYVOLA A SKUPINA NEZMAŘI: Trepská legenda, jejíž písně již téměř zlidověly (Bedna od whisky, Mrtvej vlak, atd.), u nás vystoupí spolu se známou folkovou skupinou Nezmaři. Využijte proto jedné z výjimečných příležitostí vidět Mikiho Ryvolu „na živo“, neboť od smrti svého bratra Wabiho Ryvolu koncertuje na veřejnosti velice málo a výjimečně. Nezmaři, kteří u nás vystupovali i minulé léto, představí nové skladby a celý pořad je hezky vyvážený a milý. Věříme, že tento koncert dvou ojedinělých jevů na naší hudební scéně Vás uchvátí a že si domů odnesete nezapomenutelné dojmy.

Pokud si budete přát bližší informace nebo si chcít rezervovat či zakoupit lístky na nějaký koncert, volejte na tel. 775 233 201 (11-21 hodin) nebo se informujte na baru restaurace. Na vstupenky zakoupené minimálně 14 dní před koncertem poskytujeme 10% slevu. Program se může ještě stále rozšiřovat, aktuální informace na našich webových stránkách.

manželé Zavadilovi

TJ SOKOL KRUCEMBURK PŘIPRAVUJE OSLAVY 80 LET OD VÝSTAVBY SOKOLOVNY

Letos uplyne již 80 let od výstavby místní sokolovny. Pod pamětní deskou, která vstupní halu budovy s letopočtem 1931 zdobí již po mnoho generací, se ukrývá kovový toulec se starými dokumenty. Na podzim tohoto roku chystáme den otevřených dveří, kde budou tyto dokumenty k nahlédnutí spolu s výstavou historických fotografií a dokumentů z dění Sokola, a slavnostní uložení nových dokumentů zpět pod desku pro budoucí generace.

Tímto bychom chtěli požádat bývalé členy Sokola, jejich rodiny a příbuzné o malou pomoc. Pokud najdete doma staré fotografie z cvičení Sokola, nacvičování spartakiád, výstavby nebo rekonstrukce sokolovny, ze zábav či plesů nebo jiných akcí spojených s touto budovou a Sokolem, zanepte je prosím na Úřad městyse do kanceláře místostarosty k okopírování nebo zašlete kopii e-mailem na adresu sokolkrucemburk@seznam.cz. Předem děkujeme za ochotu. O podrobném programu Vás budeme informovat v příštím čísle zpravodaje Domov.

Roman Dopita

PERUN – OHLÉDNUTÍ

Historie Perunu začíná koncem 80. let, kdy parta mladých lidí z malebné obce Hluboká začala budovat svoji základnu u potoka za rybníkem Řeka. Zde se scházejí a opékají svá první selata, pořádají první akce a budují srub, který zde stojí dodnes, i když se už nepoužívá.

Dnes již těžko někdo zjistí, jak vznikl název „PERUN KLUB“ a jeho nezaměnitelný pozdrav. Jestli si členové vzali vzor ze známé hry Františka Ringo Čecha Dívčí válka nebo autor hry při své návštěvě Vysočiny pozoroval veselé Peruny, jak se takto zdraví. Každopádně z úcty k Mistrovi jsme představení této hry navštívili a ocenili, jak dobře pan Čech propaguje náš pozdrav.

Po revolučních letech se začal Perun věnovat i sportovní činnosti, a to především kopané. Po rozpačitých začátcích na hřišti Spartaku Staré Ransko se postupně rozšiřoval okruh působnosti. Nejdříve v rámci okresu, pak kraje a posléze i do vzdálených míst, kde už je většinou fotbalové utkání spojeno s nějakou společenskou akcí. V posledních letech si klub drží svůj standard, což je v průměru dvacet přátelských zápasů za sezonu plus pět turnajů v malé nebo velké kopané. V zimních měsících jsme se přesunuli do sokolovny a později do školní tělocvičny v Krucemburku a od roku 2003 si pronajímáme sportovní halu v Hlinsku.

V polistopadovém období se Peruni zabývají udržováním lidových tradic. Jednalo se o zajišťování každoročního pálení čarodějnic na kopci nad Hlubokou, kde se scházeli obyvatelé obce a především malí účastníci si vše náležitě užili. Další tradiční akcí byly velikonoční návštěvy hlubockých starousedlíků a chalupářů početnou skupinou koledníků s již osvědčeným zakončením koledy – výstupem na hlubocký ledovec za chalupou u pana Krýzla, kde někteří koledníci končili definitivně. V restauraci U mamuta se na Silvestra konalo rozloučení se starým rokem a přivítal se nový. Škoda, že tato restaurace už nefunguje a budova se postupně rozpadá.

Nejlepší zimní akcí Perunu jsou týdenní pobyty na horách (především ve Velké Úpě v Krkonoších), kde si milovníci lyžování, sáňkování a jiných zimních radovánek užijí své a i pro nesportovce není o zábavu nouze. Každý pobyt začíná výstupem k chatě se vši bagáží a s několika sudy lahodného moku z Hlineckého pivovaru. Zde se hojně vaří světoznámý léčivý nápoj Šakalí dech. Také proběhlo několik pátracích akcí (apaluchy) po Perunech, kteří ve vánici ztratili orientaci a nevrátili se na chatu.

Další naší činností bylo pořádání zábav na Starém Ransku; vyvrcholily charitativním rockovým koncertem, jehož část výtěžku byla zaslána na pomoc postiženým povodněmi v roce 1996.

V roce 1998 Perun překonává hranice republiky a vydává se na svoji první sportovně poznávací výpravu do Rakouska do městečka Alkoven. Zde jsme sehráli přátelské utkání s místní fotbalovou reprezentací a navštívili kulturní památky. Další výpravy především po jihovýchodní Evropě se uskutečňovaly prakticky každou sezonu a na některé z nich byl pronajat autobus s řidičem. Ze všech akcí byla asi nejhezčí první výprava do Bulharska se staříčným autobusem Barča; utkání jsme sehráli poblíž Sofie v městečku Ichtiman a poté odjeli na týdenní dovolenkový pobyt k moři.

Neméně zajímavá byla cesta na Ukrajinu, kde jsme si užili jiné kultury i životní úroveň a o zajímavá dobrodružství nebyla nouze. Především na hraničních přechodech, kde jsme strávili několik hodin při dohadování výše úplatku a ve vnitrozemí při projíždění stohlavých stád domácího skotu vracejícího se z pastvin. Velký zážitek byla prohlídka v solných dolech, výlet do Koločavy, návštěva jezera Sinevir, ale i koupání v místní řece.

V dalších letech Perun zavítal na Slovensko, do Maďarska, Itálie, opět na Ukrajinu a do Bulharska a mohli jsme srovnávat, k jakému pokroku v těchto státech došlo.

Tradiční akcí v obci je každoroční turnaj v kopané "PERUN CUP", který se původně konal na místní posvícení, ale vzhledem k rozmaru počasí byl přesunut na dřívější termín. Zde se kromě okolních týmů zúčastňovala též mužstva z Chrudimi, Žďáru nad Sázavou a z Uhlířských Janovic, s nimiž jsme pořádali také zimní PERUN CUP, hrající se systémem doma a venku. Ukončení tohoto turnaje bylo vždy v restauraci U PEPÍNA s občerstvením a hudebním příspěvkem skupiny Bosorky.

Od roku 2002 hraje Perun Hluboká futsalovou soutěž Hlinecka a po počátečním osahávání si pravidel a taktiky bylo dosaženo velmi dobrých výsledků, včetně postupu do vyšší soutěže. V loňském roce se našemu futsalovému týmu podařil husarský kousek, když porazil v přátelském utkání v hlinecké sportovní hale ligovou juniorku Balticflory Teplice.

Každou zimní sezonu se na zimním stadionu v Hlinsku pořádají přátelské zápasy v ledním hokeji, a to především se Sokolem Kruceburk.

V létě roku 2007 dochází k významnému rozšíření činnosti o veslování. A to tím, že jsme se zúčastnili prvního ročníku závodu dračích lodí na Velkém Dářku. Zde Peruni dosáhli úžasného úspěchu. Je to neuvěřitelné, ale Perun v prvním ročníku zvítězil. Dalších ročníků se již zúčastňujeme pravidelně, ale počty a konkurence se výrazně zvýšily, a to i o profesionální posádky. Celá tato akce je spojena s bohatým kulturním programem a každoročně přiláká i několik tisíc diváků. Vzhledem k tomu, že Perun pomáhá zajišťovat organizaci těchto závodů, byl pozván na mistrovství světa dračích lodí v Radčicích, kde si Peruni zazávodili ve vloženém závodě amatérů. Každopádně to byl úžasný zážitek.

Tato i všechny ostatní sportovní a společenské aktivity jsou zdokumentovány na internetových stránkách Perunu (www.perun.wbs.cz). Souběžně je vedena i kronika.

V současném Perunu dochází pozvolna k výměně generací, a to především ve sportovní činnosti, kde již poněkud opotřebované staré veterány nahrazují mladí. Přesto hlavní práci na fungování klubu odvádí několik nejaktivnějších členů, kteří mají největší zásluhu na bohaté činnosti klubu, jehož hlavním tahounem je předseda klubu Luděk Stražil. A pokud bude on aktivní, ve své činnosti pokračovat a zapojí do své práce mladé, tak se není třeba o budoucnost Perunu vůbec bát. Peruni půjdou vstříc dalším výpravám, dobrodružstvím a upevňování přátelství a kamarádství, které se v současné společnosti poněkud vytrácejí.

PERUN s Vámi!

Z HISTORIE TJ SPARTAK STARÉ RANSKO

M. Beránek, Jiří Blecha, Jiří Dymák, E. Dymák, R. Kasal). V letním období hráli za Ždírec fotbal J. Dlouhý, Jos. Dymák, Jos. Musil, J. Blecha, M. Beránek jezdil závodní silniční cyklistiku od roku 1956 v cyklistickém oddíle ve Spartaku Chotěboř.

V roce 1968 bylo vybudováno menší fotbalové hřiště v místě skládky strusek, která hodně zmizela po odvozu při budování Žďáru nad Sázavou. Toto hřiště vybuďoval MNV zásluhou J. Losenického – předsedy a L. Janáčka – tajemníka a brigádnickou pomocí. Řadu let v tomto prostoru bylo volejbalové hřiště, kde se v letním období hrálo. Po roce 1968, kdy bylo povoleno stavění rodinných domů i v nestřediskových obcích, zde hodně mladých lidí založilo své rodiny a touha po sportu a vlastní sportovní organizaci sílila. Vznikla také snaha vytvořit fotbalové hřiště regulérních rozměrů, protože se hrálo jen na loukách nebo na obecní pastvině. V této situaci nás začal Jan Mísař dávat dohromady za účelem založení fotbalového oddílu a tím byla založena TJ Spartak Staré Ransko. Ustavující schůze se konala 6. července 1973. Zúčastnili se jí zástupci OV ČSTV Havlíčkův Brod.

Zakládající členové TJ Spartak Staré Ransko: Mísař Jan, Málek Jaroslav, Málek Jiří, Blecha Leopold, Dymák Josef, Dymák Jiří, Večeřa Jaroslav, Beránek Miloslav, Semerád Josef, Kasal Rudolf, Wasserbauer Miloš, Losenický Jiří, Janáček Bohuslav st., Orlíček Slávek, Blecha Miroslav, Křesťan Jan st., Šidlák Jaroslav.

Oddíly, které byly postupně založeny nebo přijaty: Fotbalový oddíl, Oddíl ZRTV (zdravotně rekreační tělesná výchova), Oddíl vodní turistiky.

Nutné je také vyzdvihnout vytrvalostní běh p. Miloslava Beránka, který od svého mládí až dodnes dosahoval vynikajících výsledků v mistrovských soutěžích po celém světě. Několikrát reprezentoval Českou republiku a vždy pod hlavičkou TJ Spartak Staré Ransko.

Jak to bylo v roce 1973 – fotbalové začátky

Prvním předsedou TJ Spartak byl M. Beránek, předsedou fotbalového oddílu J. Semerád. Prvním kapitánem byl J. Málek, jeho

zástupcem V. Jonáš. Prvním trenérem byl Josef „Ota“ Dymák, zdravotníkem M. Blecha, vedoucím mužstva J. Mísař, prvním brankářem byl Z. Glanc, jeho náhradníkem J. Ležal. K prvnímu utkání jsme nastoupili v zelených tričkách s bílými čísly, žlutých trenýrkách s modrým a červeným lampasem a v zelených stulpnách.

Domácí zápasy se hrály ve Žďirci nad Doubr., k prvnímu utkání nastoupili tito hráči (v závorce je věk): Z. Glanc (23), P. Bílek (19), J. Málek (24), P. Gajdorus (27), M. Podhorský (37), M. Gajdorus (32), V. Jonáš (23), J. Orlíček (22) – střídal ho B. Loubek (18), M. Wasserbauer (28) – střídal J. Mísař (27), M. Mach (23), V. Málek (21). Hráli jsme tehdy moderním systémem 4-3-3.

Velkou část podzimu většina hráčů odehrála na členské průkazy ČSTV, protože nám registrační průkazy pro nedostatek času v Praze nestačili vystavit. RP měli pouze hráči, kteří dříve hráli ve Žďirci a včas jsme vyřídili přestupy. Nebýt vstřícnosti některých funkcionářů Tatranu, a to zejména B. Čepela a Slávka Ondráčka, tak v prvním zápase jsme snad ani mužstvo nedali dohromady. Stejně dobře se spolupracovalo i s lékaři (MUDr. Ceral, Volák a Jeřábek), bez jejich razítek se nedalo hrát. Rozhodčí Švec z Chotěboře jen zíral na registračku, na které bylo nedělní datum...

TJ Spartak Staré Ransko v současnosti

V současné době působí v jednotě čtyři fotbalové oddíly – mužstvo mužů, dorostenců, starších žáků a mladších žáků. Všechna čtyři mužstva se již několik sezon drží na předních příčkách okresního přeboru. V oddíle ASPV (dříve ZRTV) se snažíme každý rok uspořádat tradiční dětské akce, a to Dětský den a Mikulášskou nadílku. Oddíl vodní turistiky se přeorientoval na cyklistiku. Místo sjíždění řek šlapou kilometry na kole po krásách České republiky i v zahraničí.

Závěrem bychom chtěli poděkovat všem, kteří se na činnosti TJ podíleli nebo podílejí. Vždyť za působením TJ je spousta brigádnických hodin, obětování volného času, trpělivosti, starostí a samozřejmě i radosti, a to vše jen díky nadšení místních lidí. Všem bylo vždy odměnou jen radost z povedené práce. Všem patří obrovský dík.

M. Beránek, J. Mísař, M. Slanařová

SDH KRUCEMBURK

Vážení spoluobčané,

i v tomto čísle pro Vás máme několik informací, které Vám

pomohou nahlédnout do naší činnosti za poslední léta. Naše jednotka se dostala vybavením a technickým zajištěním na dobrou úroveň, jsme schopni zasáhnout v případě požáru

v obci a okolí ve velmi krátkém čase, což jsme při mnoha událostech za poslední roky potvrdili. Od roku 2005 byl požární poplach vyhlášen v 37 případech, v dalších asi 30–40 případech se jednalo o technickou pomoc (vytopené sklepní prostory, odstraňování nebezpečných kusů ledu ze střech atd.), plané poplachy nebo o zapálený kontejner u krucemburského hřbitova a v Hluboké. Dohlížíme na bezpečnost při pálení čarodějnic, pomáháme obci s čištěním a údržbou kanalizace a silnic.

Máme velkou radost, že v poslední době vysoce vzrostl zájem mládeže o činnost Mladých hasičů, z dorostenců se postupně stávají instruktoři, kteří pomáhají v dalším výcviku a výchově dětí – ve sboru máme 22 dětí a 4 dorostence. Děti se pravidelně zúčastňují hasičských soutěží (naposledy podstoupily klání v „Hasičských piškvorkách“ v Hlinsku, což je souhrn nelehkých disciplín, a obsadily 6. místo, dále ukázaly svou

připravenost při závodech v Oudoleni, kde vybojovaly 3. místo). Mladí hasiči mimo jiné navštěvují o Vánocích naše starší členy či naše spoluobčany v Domě pečovatelské služby.

Naši dospělí hasiči absolvují řady kurzů a školení, které bývají vícedenní. Dle svých možností se zúčastňují soutěží a věnují se údržbě techniky a hasičské klubovny.

Dne 5. 7. 2011 bude technika našeho sboru a sboru ze Starého Ranska k prohlédnutí v areálu Intermontu. Srdečně Vás k této prohlídce zveme a těšíme se na Vaši návštěvu.

Na závěr děkujeme vedení obce za podporu hasičského života v naší obci a děkujeme všem, kteří se v našem sboru angažují přímo nebo jej jinak podporují.

Přejeme hezky prožité léto!

Martin Kasal, Martin Rejšek

SDH STARÉ RANSKO

Je to již rok, co jsme si připomněli 100. výročí založení Sboru dobrovolných hasičů ve Starém Ransku. První setkání členů sboru v tomto roce proběhlo v nově zrekonstruované místnosti bývalého obecního úřadu, který nám pronajal městys Krucemburk. Touto cestou bychom mu chtěli poděkovat.

Jiří Holas, starosta SDH Staré Ransko

MYSLIVECKÉ SDRUŽENÍ KRUCEMBURK

Myslivecké sdružení Krucemburk se nachází na pomezí Čech a Moravy, v mírně zvlněné krajině v nadmořské výšce 650 m. V současné době má celkem 27 členů a 1 adepta. Právo myslivosti vykonáváme na 1.560 ha. Na honební ploše MS se nachází 11 krmelců a na 40 kazatelen a posedů. V honitbě se vyskytuje zvěř srnčí, přechází zvěř černá a vysoká. Z drobné zvěře zde potkáte zajíce, běžně se pak v honitbě vyskytuje liška, kuna a jezevec. Lesní porost je převážně smrkový.

MS vlastní mysliveckou chatu, kde se pravidelně scházíme a pořádáme různé akce, a noru Rychtářku, kde se každoročně pořádají zkoušky z norování.

Mezi myslivecké činnosti také patří průběrný odstřel zvěře, který se řídí plány chovu a lovu. Ale nejen lov a kynologické akce patří mezi činnosti našeho MS, mezi hlavní činnosti patří péče o zvěř. Tu je možné rozdělit na dvě oblasti:

1) na péči o zvěř v době nouze, tj. především zimní přikrmování a předcházející příprava na toto období;

2) na péči o zvěř v době kladení mláďat a v době sklizně. V těchto obdobích jsou nejvíce ohrožena mláďata a kojící a vodící matky. Nejvíce škod na zvěři je zde spácháno především žacími stroji. Samostatnou skupinu ohrožení tvoří toulající se psi a kočky. Členové MS proto v těchto obdobích procházejí plochy, které mají být sečeny, aby zneklidnili zvěř a ta odtud odešla a nebyla tu v době sečení zraněna.

Členové MS v této době také suší objemové krmivo a obstarávají jadrné a dužnaté krmivo, aby bylo k dispozici v době nouze, kdy se jím přikrmuje zvěř. V letním období se také v našem MS staví krmná zařízení, posedy, a pokud jsou stávající zařízení poškozena, tak se opravují. Členové našeho sdružení také sázejí stromky a pomáhají při pálení klestu.

Složení výboru sdružení MS – Krucemburk

Předseda MS: Jaroslav Bílek

Místopředseda MS: Mgr. Jiří Havlíček

Jednatel MS: Milan Kohout

Myslivecký hospodář: Petr Kohout

Finanční hospodář MS: Ladislav Janáček

Internetové stránky MS-Krucemburk:

www.mysliveskesdruzenikrucemburk.estranky.cz

Petra Kohoutová

SPOLEK ZAHRÁDKÁŘŮ

Spolek zahrádkářů Krucemburk vzpomíná na založení organizace, neboť to bylo letos 48 let, co několik nadšených zahrádkářů, mezi nimiž jsem byl i já, založilo 17. února 1963

organizaci „Český zahrádkářský svaz Křížová“. Měl 18 členů a prvním předsedou byl Ladislav Zvolánek. Postupně se počet členů rozrůstal a v letech 1982-84 měl náš svaz již 84 členů. Za celé působení naší organizace bylo vykonáno hodně dobré práce.

V roce 1970 nám obecní úřad předal místnosti v prostorách Družstevního domu a to byl základ pro vykonávání naší největší akce – zřízení moštárny ovoce. Za velkého nadšení a díky pracovitosti téměř všech členů byla vybudována nová kanalizace, přípojka vody, elektrického proudu a celková rekonstrukce části objektu. Strojní zařízení bylo po technické stránce i celé výroby zhotoveno ve strojárnách na Starém Ransku našimi členy.

Byla vybudována moštárna ovoce jako jedna ze šesti na okresu Havlíčkův Brod. Její technické řešení k nám jezdili kopírovat zahrádkáři z daleko větších organizací. Je nutno podotknout, že všechny práce byly konány dobrovolně, bez nároku na odměnu, a byly to stovky hodin.

O tom, že zřízení moštárny nebylo zbytečné, svědčí následující údaje: jen za prvních 13 roků bylo zpracováno 15 vagonů ovoce a vylisováno téměř 75.000 litrů ovocného moštu. Za příznivé úrody ovoce se moštuje každoročně, i když se zpracovává daleko menší množství ovoce.

Toto není jediná činnost naší organizace. Po dlouhá léta jsme organizovali výkup padaného ovoce a rybízu. Jen v roce 1983 bylo od našich členů a občanů obce vykoupeno 300 kg angreštu, 500 kg černého rybízu a téměř 3.000 kg červeného rybízu.

Každým rokem pořádáme zájezdy na různé akce se zahrádkářskou tematikou, což je samozřejmostí. Pořádáme výstavy, dříve ovoce, nyní květin, a ty jsou uznávány veřejností v celém okolí. Za činnost během téměř půl století se nemusíme stydět a je naším přáním, aby zejména mladší generace v naší práci pokračovala.

Bylo by neupřímné nevzpomenout na předchozí předsedy organizace: Ladislava Zvolánka, Jana Zrzavého, Ladislava Janáčka a především na přítele Jana Čermáka, který téměř 20 let až do své smrti spojil svůj volný čas s činností spolku. Jim a všem nejmenovaným ostatním členům, kteří se podíleli na práci pro náš zahrádkářský svaz, patří poděkování.

Po smrti předsedy organizace přítele Jana Čermáka byl v následujícím roce 2004 zvolen nový výbor a funkci předsedy převzal přítel Pavel Novák. Současně místní zahrádkáři vystoupili ze svazku „Českého zahrádkářského svazu“ a založili „Spolek zahrádkářů Krucemburk“, který lépe vyhovuje místním

možnostem. Zatímco zahrádkářská činnost v širokém okolí stagnuje, v Krucemburku si vede velmi dobře.

Naše organizace stárne a je málo nových zájemců. Rádi přijmeme do svých řad každého, kdo má rád přírodu.

I když část zahrádkářů má svá léta a stárí jim ohýbá hřbet, přece myslí na budoucnost. Každý má snahu, aby mu růže voněly lépe než loni. Sází ovocné stromky, které budou plodit ovoce jejich vnukům.

Takoví jsme my – zahrádkáři.

Za výbor organizace František Daniel

**TJ Sokol Krucemburk Vás srdečně zve na tradiční
ROZLOUČENÍ S PŘÁZDNINAMI**

27. 8. 2011

**Soutěže pro děti o ceny, skákací hrad,
sele na grilu, křupavé bramboráky...**

SHM KLUB KRUCEMBURK

Roku 1998 se mladí nadšenci z Krucemburku rozhodli pokračovat v díle Dona Boska. Ve svém volném čase se věnovali dětem, pořádali pro ně různé zábavné akce a jezdili s nimi na letní chaloupky. Toto společenství začalo růst a 13. září 1999 byl oficiálně založen náš klub Salesiánského hnutí mládeže Krucemburk. Od roku 1999 uspořádal náš klub přes 120 akcí pro děti a mládež a pravidelné kroužky (florbal, schůzky na faře, páteční otevřená klubovna).

Naším hlavním cílem je zaujmout co nejširší spektrum dětí a mládeže a nabídnout jim smysluplné prožití volného času.

V současné době má SHM Klub Krucemburk 82 členů. Největší část našich členů tvoří zájemci o florbal, který proto může být rozdělen na dvě skupiny. První je určena pro mladší žáky (1.-3. třídu) a druhá hodina florbalu pro starší žáky (4.-5. třída). Kroužek probíhá v tělocvičně na ZŠ. Díky šikovným a nadšeným vedoucím se mohou děti účastnit přátelských utkání se sousedními školami a také se jim daří bodovat na celostátních turnajích SHM.

Do již tradiční činnosti klubu patří týdenní schůzky dětí v klubovně na faře, kde mají děti možnost strávit část odpoledne pod vedením svých starších kamarádů. Děti hrají v klubovně i venku různé hry, povídají si a kreslí. Přitom jsou nenáročnou formou seznamování se základy víry a křesťanství. Děti zde navazují a upevňují svá kamarádství, učí se vzájemné komunikaci, porozumění i týmovému řešení neobvyklých situací.

V minulém roce nadále pokračovala „Otevřená klubovna“: děti mohou libovolně přijít v pátek odpoledne do klubovny na faře si cokoli zahrát. Vždy tu najdou minimálně jednoho dospělého kamaráda, který je ochoten si s nimi něco zahrát, vysvětlit matematiku či fyziku nebo si jen tak popovídat. V klubovně je k dispozici například pingpongový stůl, stolní fotbal a další stolní hry.

Kromě pravidelné činnosti náš klub organizuje mnoho krátkodobých aktivit, které jsou otevřeny všem zájemcům. Mezi tyto aktivity patřily v minulém roce: víkendový pobyt s dětmi v Havlíčkově Borové, víkendový pobyt starších děvčat v Havlíčkově Borové, LAN párty, výlet na běžkách, festival SHM v Pardubicích, Dětský den na faře (zapůjčena nafukovací z ústředí), pálení čarodějnic pro starší děti, táborák na konci školního roku, Airsoft víkend (vybavení zapůjčeno od SHM Klub Telč), Loučení s prázdninami, Multikino Beruška – celovečerní promítání pro děti, Mikulášská besídka pro děti, Předvánoce – společné slavení Vánoc, turnaj ve stolním tenisu (ve spolupráci s farností), Předsilvestr pro děti, florbalové zápasy – utkání s okolními školami, účasti na turnajích SHM, spolupráce s farností na nejrůznějších akcích (farní ples, výlety...), zpěv na dětských mších.

Vyvrcholením celého roku jsou prázdninové pobyty nazývané „chaloupky“, na které se celý rok těší jak děti, tak jejich vedoucí. Chaloupek se účastní nejen holčičky a kluci navštěvující naše volnočasové aktivity, ale i ti z blízkých farností. Organizaci zajišťují sebrané týmy vedoucích a asistentů z řad dorostenců našeho klubu. O velkých prázdninách se nám podařilo uspořádat dvě chaloupky pro děvčata (starší a mladší), dvě chaloupky pro chlapce (starší a mladší), a dokonce i chaloupku pro asistenty a vedoucí.

Naši členové postupem času dorůstají do věku, kdy by sami mohli vést mladší děti, které se naštěstí stále objevují. Všichni dorůstající členové se pak mohou dále radostně podílet na vedení svých mladších kamarádů. Někteří jen o víkendech nebo na nepravidelných akcích, jiní se věnují vedení kroužků pravidelně během týdne.

V současnosti se čtyři animátoři vzdělávají v kurzech pořádaných SADBou, dva úspěšně ukončili kurz vloni.

Náš klub si v naší obci vybuďoval svoji tradici a pomáhá vychovávat nejen děti, které chodí do kostela, ale díky krátkodobým akcím a hlavně florbalu i děti z nevěřících rodin.

Více na: <http://krucemburk.shm.cz>

Alžběta Rejšková, Ondřej Málek

ÚSPĚCH MLADÝCH FLORBALISTŮ

Týmy mladých florbalistů z klubu SHM Krucemburk dosáhly na nejvyšší příčky ve svých kategoriích v celorepublikovém přeboru SHM. Zatímco vloni sehráli kluci I. stupně přátelský zápas ve Ždírci nad Doubravou s výsledkem 19:42 a silnější soupeř je jednoznačně převálcoval, letos v průběhu celého roku dokazovali, jak se vyplácí tvrdá dřina a poctivý trénink.

Letos nastoupili naši hráči ve dvou týmech, a to v kategoriích podle ročníků narození – 1996-1998 a 1999-2001. V průběhu roku byly v Praze-Uhřetěvsi odehrány tři bodovací turnaje. Starší kluci vyhráli ve své kategorii všechny tři turnaje, mladší kluci pak sesbírali celou sbírku medailí od bronzové po zlatou.

Díky skvělým výsledkům postoupila obě družstva do přeboru obsazeného čtyřmi nejlepšími týmy z celé republiky. A obě družstva v něm za své výkony získala zlaté ocenění! Medaile jim předal Radim Cepek (nejlepší český a pátý světový florbalista).

Ve školním roce 2010-11 navštěvovalo florbalový kroužek celkem 38 dětí, z toho 8 děvčat. Je fajn vidět na konci roku děti, jak se během celého roku zlepšovaly, seznámily se s novými kamarády a naučily se nový kolektivní sport. Tímto děkujeme všem za čas a chuť sportovat, rodičům za transport na vlak, vedoucím za doprovod a SHM Klubu Krucemburk za podporu. Děkujeme Vám, že jste kroužek navštěvovali, dělali jste nám radost a dokázali nás rozesmát.

O aktivitách našeho klubu se můžete dozvědět více na: <http://krucemburk.shm.cz/>

Štěpán Zrzavý, Marek Matula

LOUTKOVÉ DIVADLO OBLÁZEK

V českých zemích je již po několik století považováno **loutkové divadlo** za tradiční formu divadelní zábavy. Loutková scéna vznikla v době, kdy biografů, zvláště zvukových, bylo velice málo a zařízení bylo velmi drahé. Divadelní nadšenci mohli využít divadlo loutkové a působit jím na výchovu dětí již předškolního věku. Pílí a vytrvalostí ochotníků dosáhla řada divadelěk téměř profesionální úrovně. Tak tomu bylo i v Krucemburku.

Divadlo patřilo Dělnické tělovýchovné jednotě (DTJ). Většina loutkoherců působila v ochotnických divadelních souborech. Někteří vodili loutky, jiní za ně mluvili a u méně složitých scén či výstupů jedna osoba loutku vodila i mluvila. Hrály se pohádky i klasické divadelní hry od různých autorů. Před představením, o přestávkách mezi jednáními i po představení účinkovali tamburaši – hráči na strunné nástroje, jako jsou mandolína, citera, bráč či housle a basa. Kapelníkem byl pan **Adolf Carda** a další členové souboru tamburášků hráli na bráč (**Jaroslav Kohl, Karel Dymáček, Bohumil Lacina**), mandolínu (**Oldřich Mísař**), bubínek (**Josef Musil**) a basu (**Vincenc Navrátil, Jaroslav Navrátil**). Soubor měl 15 až 20 lidí.

Soubor přestal působit za okupace v březnu 1939, kdy většinu nástrojů rozkradli němečtí vojáci, kteří byli ubytováni na sále Družstevního domu. Při obnovení loutkové scény v roce 1945 byla používána už jen reprodukováná hudba z gramofonu. Všechny loutky byly zachráněny, protože po celou dobu okupace je členové souboru opatrovali ve svých domech. Loutkové divadlo se hrálo 7-8 měsíců v roce – první představení většinou v září, poslední v dubnu nebo v květnu, každou neděli odpoledne, málokdy reprízované. To představovalo značný počet her a tím i zkoušek během týdne, samozřejmě večer. Návštěvnost byla značná: nejen malí, ale i velcí diváci přicházeli buď jako doprovod, nebo z vlastního zájmu. Nebylo nic neobvyklého, když v hledišti bylo 200 diváků.

Loutkové divadlo mělo 25 až 30 loutek. Některé se daly zakoupit, jiné byly vytvořeny tak, že se zakoupily hlavičky a ostatní části figur zhotovovali někteří členové souboru, aby náklady na loutky byly sníženy. Zhotovování kulis a rekvizit bylo záležitostí souboru, protože finanční prostředky získané vstupným pokrývaly jen nezbytné režijní náklady jako například světlo, knihy divadelních her, materiály na tvorbu kulis, hlavičky loutek a podobně. Texty pro loutková divadla byly tištěny do 50. let 20. století.

Scéna se nacházela v Družstevním domě, v prostoru pod dnešní promítací kabinou. V roce 1945 byla rekonstruována a modernizována.

Zdejší loutkové divadlo lákalo diváky i z blízkého okolí – Ranska, Ždírcce, Vojnova Městce i Benátek. Mnohdy přišel k pokladně smutný školáček, že by rád viděl divadlo, ale že nemá korunu na vstupné. Domů se vracel po představení, které díky porozumění pořadatelů mohl zhlédnout zdarma. Sedadla nebyla číslována, kdo přišel dříve, seděl vpředu, opozdil pak dále od jeviště.

Z těch, kteří se nejaktivněji podíleli na představeních loutkového divadla, lze jmenovat alespoň: herci – **Emanuel Dymáček, Karel Dymáček, Jaroslav Zvolánek, Bohumil**

Lacina, Karel Legát, Marie Danihelová, kostýmy – **Anna, Vlasta a Aloisie Dymáčkovy**.

Činnost loutkového divadla byla prakticky ukončena v roce 1948, po sloučení DTJ se Sokolem. Po nějakém čase byl učiněn pokus o pokračování divadelních představení. Loutkové divadlo mělo být provozováno svazáky. S nimi bylo dohodnuto, že se pod patronací bývalých herců naučí vodit a ovládat loutky, stavět scénu a ostatní činnosti. Po několika odehraných představeních však svazáci zjistili, že je to mnoho práce. V důsledku toho činnost divadla pravděpodobně roku 1950 zanikla.

Až po více než čtyřiceti letech se začíná psát **novodobá historie loutkového divadla v Krucemburku**: v rámci oslav 750. výročí založení obce byla skupinou nadšenců pro hraní loutkového divadla zahájena opět činnost. První zkouška 12. května 1992 zahájila novou etapu.

Po 42 letech se znovu zvedá opona divadélka. Podmínky pro uskutečnění prvního představení byly přímo „polní“. Zkoušelo se ve sklepě Družstevního domu, nejdříve jednou týdně, později i třikrát týdně. První představení se hrálo 4. července 1992 v sále kina od 16 hodin a pro velký úspěch se opakovalo ještě od 18. hodiny. Koncem roku 1992 je Loutkářský kroužek zapojen do Spolku přátel Krucemburku.

Je třeba jmenovat ty, kteří dostali tu prvotní myšlenku obnovit loutkové divadlo a dotáhli ji do zdárného konce: **Anna Krátká, Eva Dvořáková, Karel Legát, Dana Chrbolková, Jana Beštová** a další. Dokázali dát dohromady nejen původní loutky a kulisy, ale také zaučit budoucí loutkoherce. Jak to bylo složité, si asi jen málokdo umí představit.

Mezi loutkáře přicházejí noví členové. Starší generace herců je doplňována mladšími. Všichni mají své povinnosti pracovní či školní, a proto se divadlo potýká s nedostatkem účinkujících, s nepravidelnou docházkou členů na zkoušky.

Loutkové divadlo v Krucemburku tedy otevírá svoji oponu nejen pro malé diváky již téměř dvacet let. Za tu dlouhou dobu se nesčetněkrát stěhovalo (asi čtrnáctkrát).

Nakonec zakotvilo v roce 2007 v budově místního kina, kde – jak všichni doufáme – již zůstane. Během doby působení se obnovují scény, zmodernizovala se aparatura a hlavně byly zakoupeny nové krásné loutky z dílny Františka Pytlíka.

Divadlem prošlo mnoho loutkoherců, kterým bychom touto cestou chtěli poděkovat za jejich nadšení, chuť a píli. Poděkovat bychom také chtěli všem, kteří se v minulosti i současnosti jakýmkoliv způsobem podíleli a podílejí na přípravách a uskutečňování představení.

Také bychom touto cestou rádi nabídli pozvání mezi nás – stávající členy divadla. Zveme právě VÁS, kdo máte chuť tvořit nejen pro nejmenší, VÁS, kteří se domníváte, že právě Vaše nápady a podněty obohatí divadélko, VÁS, kteří byste si prostě s námi chtěli zahrát představení pro malé i velké diváky a propůjčit těm krásným dřevěným postavíčkám svůj pohyb nebo hlas. Přijďte mezi nás! A protože má loutkové divadlo také prázdniny, nezapomeňte, že začínáme zkoušet **ve čtvrtek 15. září v 19.30 hodin** v naší zkušebně! ☺

*Za loutkové divadlo Oblázek
Ing. Dagmar Břeňová, Lucie Pejchlová*

OBOROH V KRUCEMBURKU

V neděli 5. června odpoledne měli nejen členové Evangelického sboru v Krucemburku možnost poslechnout si dnes už legendární folkrockovou skupinu z východních Čech. Oboroh za jedenadvacet let existence nejen zestárnul a několikrát proměnil obsazení, ale především vyzrál. Ke stovkám koncertů doma i v zahraničí se připojil také ten v evangelickém kostele. Osmi desítkám posluchačů z Krucemburku a okolí Oboroh zahrál a zazpíval nejen většinu písní z posledního, již sedmého alba Žalmy III. – „Pozvedám oči své k horám“, ale i další písně ze svého rozmanitého a bohatého repertoáru.

Autorem hudby většiny skladeb je vedoucí skupiny, zpěvák a kytarista Slávek Klecandr. Jemu zdatně sekunduje bývalý bubeník kapely a dnes zpěvák a hráč na klávesy Roman Dostál. Basovou linku obstarává kytarista Jarda Jetenský a bicí Libor Ježek.

Oboroh jistě potěšil posluchače koncertu; není bez zajímavosti, že mezi nimi byl i bývalý člen skupiny Viktor Martinek.

Marek Vanča, evangelický farář

VELIKONOČNÍ KONCERT

O Velikonocích se uskutečnil koncert v kostele sv. Mikuláše. Na něm mimo jiné v premiéře zazněla skladba Magnificat, kterou řídil sám autor Luboš Malý. Radio Proglas vyzvalo náš chrámový sbor a orchestr k natáčení tohoto díla do svého pořadu.

Marta Rejšková

Markéta Brychnáčová, Na Viničkách 455, Krucemburk
Kadeřnický salon ELLZA

Provozní doba:

Pondělí – pátek: 8 – 12 13-17

Sobota – dle potřeby zákazníka

Objednávky možné na tel. 732 146 161

Těším se na Vaši návštěvu.

Jiřina Moravcová oznamuje,

že pro Vás rozšířila nabídku stáčených vín z vinařství Vajbar a z vinařství Ševela Mutěnice.

Nabízíme Vám osm druhů stáčených vín:

- Veltlínské zelené
- Müller Turgau
- Rulandské bílé
- Muškát
- Cabernet Sauvignon
- Frankovka rosé
- Modrý Portugal
- Tramín červený

Otevírací doba

Po – pá 7.45 - 16.00

So 7.45 - 10.30

Ne 8.30 - 11.00

Těšíme se na Vaši návštěvu.

Zpravodaj městyse Krucemburk, vydání 2/2011. Vydává Úřad městyse Krucemburk, e-mail: redakce@krucemburk.cz Redakční rada: Tomáš Trávníček, Roman Dopita, Jiřina Moravcová, Marie Šillerová, Pavel Vomela, Jiří Havlíček, Jiří Zeman. Šéfredaktor Roman Dopita, jazyková korektura Jiří Zeman, grafická úprava Tomáš Trávníček. Registrační značka MK ČR E 17399. **Příští uzávěrka 31.8. 2011.** Redakční rada si vyhrazuje právo příspěvky krátit a upravovat. Tiskové chyby vyhrazeny, názory vyjádřené v článcích se nemusí shodovat s názorem redakce a vydavatele. Vytiskl UNIPRESS Žďár nad Sázavou.